

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen seurakunta- ja aikakauslehti

2 ♦ 19.3. 2018 ♦ 8 €

ILOA JA RIEMUA

AAMUN KOITTO

Ortodoksinen aikakauslehti

tässä numerossa

18

LEHTIKUVA

"Pyrkikää aina tekemään hyvää toisillenne ja kaikille ihmisille."

4

MARI VAINIO

Hengellinen ilo on kuin kirkas kristalli tai jalokivi, joka loistaa ja sädehtii valon osuessa siihen.

4-7 Hengellinen ilo

8-9 Suuri viikko, surusta iloon
Kirkkoveisut kuljetavat suurella viikolla kohti pääsiäistä.

10-11 Ystävyyden ilot ja riemut
Ilo ystävästä ei ole omistamista vaan jakamista.

12-13 Kasvokkain: Vilho Huttu

14 Helmenkalastaja
Hengellinen Jerusalemi

15 Puroinien kokemuksiä, uusi tuleminen

16-17 Seurakuntarakenteen uudistaminen

18-19 Palvelemisen ilo

20-22 Uutisvaaka
Vieraskirja
Kirkkomme maailmalla

23-24 Kirjat

25 Venäjänkielinen sivu

26-27 Ilmoitusaukeama

28 Isien opetuksia

MARI VAINIO

***Kristus nousi kuolleista!
– Totisesti nousi!***

Aamun Koitto PSHV:n sekä Kuopion ja Karjalan hiippakunnan seurakuntien lehti, perustettu 1896, www.aamunkoitto.fi **Kustantaja** Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ry. (PSHV), Valamontie 42, 79850 Uusi-Valamo **Toimituskunta** KS Joensuun piispa Arseni, toimittaja Risto Lindstedt, toimittaja Mauri Liukkonen, pastori Harri Peiponen, pappismunkki Johannes Parviainen, pastori Tuomas Kallonen, pastori Marko Mäkinen, toimitussihteeri Mari Vainio **Päätoimittaja** piispa Arseni, Kotalahdentie 49, 71920 Pajujärvi, puh. 050 3110349, piispa.arseni@ort.fi **Toimitussihteeri** Mari Vainio, puh. 050 564 8899, mari.vainio@ort.fi **Tilaukset, peruutukset, osoitteenmuutokset ja laskutus** (tiistai–torstai klo 10–14) puh. 0400 361190 aamun.koitto@ort.fi **Ilmoitusmyynti, -aineistot ja trafiikki** puh. 0400 361190, simo.palviainen@entra.fi **Taitto** Aste Helsinki Oy **Painaminen** PunaMusta Oy. **Seuraava numero ilmestyy** 4.6. **Seuraavan numeron aineistopäivä** 23.4. **Kannen kuva** Ari Savinainen

nyt ja iankaikkisesti

”Lasten kaltaisten on Jumalan valtakunta”

”Minusta on ihanaa olla ortodoksi, kun me saadaan aina miettiä, milloin on seuraavat bileet!”, sanoo, Siiri 7v.

Opettajana olen etuoikeutettu, koska saan päivittäin hämmästyä lasten ja nuorten aitoudesta, aktiivisuudesta, nerokkuudesta, innostumisesta, luovuudesta, uteliaisuudesta ja sinnikkydestä. Lapsilla on erityinen kyky eläytyä Raamatun kertomuksiin, niin että he haluavat kuulla yhä lisää ja lisää. On koskettavaa nähdä se, kuinka lapsi odottaa pääsiäisen palvelusta ja huutaa ylösnousemuksen sanomaa koko ruumiinsa voimalla.

Jokaikinen lapsi on suurin ja arvokkain Jumalan luomistyön tulos. Tämän vuoksi aikuisten tärkein tehtävä on pitää lasten ja nuorten puolta ja huolehtia ja kasvattaa heitä parhaimman mahdollisen kyvyn mukaan.

Vanhenemisen myötä osa aidosta iloitsemisen taidosta saattaa kadota. Aikuisten on tärkeä ottaa mallia lapsista ja heidän rajattomasta ilosta, aitoudesta ja elämän kohtaamisesta. Lasten ja nuorten tehtävä vuorostaan on pelkällä olemassaolollaan hämmästyttää aikuisia. Tällä tavalla, vain olemalla lapsi, lapset opettavat muille hippusen taivasten valtakunnasta.

Lapseni Maria menehtyi heti syntymän ja hätäkas-teen jälkeen. Marian myötä sain kokea lapsen ihmeellisen pyhyiden. Hän opetti sen, miten joka hetki eletään täydellä sydämellä ja täysillä rakastaen. Tätä rakkautta ja pyhyttä ei kuolemakaan voi viedä pois. Yhtykäämme siis mekin lasten tavoin koko sydäme-
mestämme, sielustamme ja ruumiistamme ylösnousemuksen iloon ja huutakaamme:

”Kristus nousi kuolleista, kuolemallaan kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi!”

Anna Blinnikka

Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry:n puheenjohtaja ja opettaja

Elämäniloa ja pääsiäisen riemua

Tämän Aamun Koiton teema ”Iloa ja riemua” on erityisen myönteinen, milteipä aurinkoinen. Se on lainattu pääsiäisjuhlan stikiiraveisusta ja sopii hyvin ajankohtaan. Lehtemme artikkeleissa pohditaan monesta näkökulmasta iloa ja riemua sekä sitä, mistä ne kumpuavat, kuinka ne koemme ja mitä merkitsee hengellinen ilo. Ilo on riemua pidättyväisempää, mutta se on tunnetila, jonka soisi seuraavan meitä läpi elämän. Mikäli alamme tarkkailla elämäämme ja ympäristöämme, voimme havaita niin ilon kuin hetkittäisen riemunkin aiheita löytyvän aika paljon. Ne eivät tosin näytä kirkka-
uttaan, jollei vieressä ole myös elämän harmaita ja jopa tummia sävyjä.

Yhteisiä ilon aiheita seurakunnissamme ovat erityisesti kaikki pääsiäisen edellä katekumeeniopetuksen päättävät ja mirhavoitelun kautta pyhän kirkon yhteyteen liittyvät. Jokainen hengellisen kodin löytänyt on seurakunnalle aidon ilon aihe. Emme saa ajatella heistä kadehtien kuin tuhlaajapoika vertauksen vanhempi veli, koska meille ovat kaikki hyvydet koko ajan tarjolla Taivaallisen Isämme kodissa. Uskovien joukon kasvaessa emme suinkaan menetä mitään, vaan päinvastoin saamme siitä iloa ja uusista jäsenistä mahdollisesti jopa ystäviä.

Ortodoksisen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelmassa vuosille 2016–2020 todetaan keskeisimpänä tavoitteena olevan ”vahvistaa yhteisöllisyyttä, tavoittaa ja aktivoida entistä useampia kirkon jäseniä ja sitouttaa heidät kirkon toimintaan”. Tavoitteena on siis sisälähetys, eli oman kirkon ”nukkuvien” aktivoiminen hereillä oleviksi jäseniksi. Tavoite- ja toimintasuunnitelman viisivuotiskausi on puolella, joten jokaisen kirkon vastuukin ja seurakunnan on nyt paikallaan pohtia, mitä on tehty ja minkälaisia tuloksia tavoitteessa on saavutettu. Maassamme on omien passiivisten seurakuntalaistemme lisäksi myös paljon kirkkoon kuulumattomia, ei kristittyjä tai hengellisiä etsijöitä, joten sijaa löytyy myös lähetystyölle maan sisällä. Kristuksen antama lähetyskäsky velvoittaa myös meitä!

Pian saamme viettää hengellisen kevään juhlaa – Herran pääsiäistä. Tuokoon se tämän lehden kaikille lukijoille entistä enemmän uskoa, iloa ja keskinäistä rakkautta, eli ominaisuuksia joista meidät voi tunnistetaan Kristuksen seuraajiksi.

Piispa Arseni

Hengellisen ilon tiellä

Hengellinen ilo on kuin kirkas kristalli tai jalokivi, joka loistaa ja sädehtii valon osuessa siihen.

Hengellisen ilon näkeminen ei jätä ketään kylmäksi. Jokainen ihastelee sen kauneutta ja jokainen haluaisi sen itselleen. Samalla ymmärrämme, ettei tuollaisen aarteen hankkiminen ole yksinkertaista. Käsitämme, ettei hengellinen ilo ole hetkellinen tunnetila, vaan se kumpuaa syvemmältä. Ja kuitenkin

elämäntiemme varrelle on ripoteltu noita sädehtiviä jalokiviä. Löydämme niitä pyhien elämäkerroista. Joskus tunnistamme tuon ilon säteilyn toisen ihmisen katseessa. Se loistaa lähimmäisen olemuksesta valona, toisten huomioimisena ja myönteisyytenä, josta on poissa kaikki arvostelu ja tuomitseminen. Koemme itse hengellistä iloa kirkossa eri-

tisesti pääsiäisenä, mutta myös muulloin, ehtoollisessa tai katumuksen sakramentissa. Voimme kokea iloa rukoillessamme. Iloitsemme tehdessämme toisille hyvää. Iloitsemme, kun olemme täyttäneet hengelliset velvoitukset Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan. Omatunto puhtaana on helppo iloita.

Mistä kumpuaa ilo?

"Iloitkaa aina." (1. Tess. 5:16-18.) Näin apostoli Paavali ohjeisti ensimmäisiä kristittyjä Tessalonikissa. Kristillisen ilon viesti on kantanut halki vuosisatojen. Se tulvii vastaan lukiessamme vaikkapa rakastetun pyhän Serafim Sarovilaisen elämäkertaa. Se saa satunnaisen lukijankin ihastumaan ja rakastumaan heti pyhästä ihmisestä säteilevään elämänmyönteiseen iloon. Mistä se on peräisin? Miten minäkin voisin astua tuohon lämpimän kaikkia syleilevän ilon maailmaan?

Ennen kaikkea tarvitsemme ymmärryksen siitä, että hengellisen ilon perustana on vakava asia: vakaumus ja usko Kristukseen Jumalan Poikana ja maailman Vapahtajana. Oppaaksi otamme pyhän Serafim Sarovilaisen. Hänen elämässään toteutui pyhien isien vanha ohje: Jos luostariveli on päivällä murheellinen, se paljastaa, ettei hän ole yöllä katunut ja itkenyt syntejään. Jos hän on päivällä iloinen, yö on kulunut oikeassa hengellisessä työskentelyssä.

Ennen suurta kuuluisuuttaan pyhittäjä Serafim eli ensin luostarissa ja sitten erakona yhteensä yli 45 vuotta. Luostarissa hän seisoi aamuin illoin tuntikausia kestävässä jumalanpalveluksissa, päivät täyttyivät työstä luostarin leipomossa ja puusepänerästä ja yöt hän valvoi keljassaan rukoillen ja lukien hengellisiä kirjoja. Erakkoelämänsä aikana hän vietti tuhat yötä ja tuhat päivää rukoillen kiven päälle polvistuneena lyhyttä publikainin rukousta: "Jumala, ole minulle syntiselle armollinen." Missä ilo on tuon kaiken vaivannäön keskellä? Se kumpusi rukouksesta ja oman kutsumuksen todeksi elämisestä.

Erakkovuosinaan pyhittäjä Serafim joutui vihamielisten ihmisten pahoinpitelemäksi. Sen sijaan että olisi puolustautunut hyökkääjiä vastaan, hän laski kädessään olleen kirveen maahan sanoen: "Tehkää, mitä haluatte." Hänet pahoinpideltiin, niin että hän melkein kuoli saamiinsa vammoihin, mutta hän antoi pahoinpitelijöille anteeksi. Missä ilo on tuollaisen vääryyden kohdatessa? Se piilee evankeliumin käskyn noudattamisessa, toisen posken kääntämisessä ja anteeksiantamisessa.

Oman pitkän ja ankaran elämänilvoituksen jälkeen pyhittäjä Serafimista tuli viimeisinä elinvuosinaan rakastettu ohjaajavanhus, joka säteili iloa kaikille. "Iloni", "ystäväiseni" - näin hän puhutteli jokaista luokseen tulijaa. "Kristus nousi kuolleista" hän tervehti jokais-
ta kohtaamaansa ihmistä ympäri vuoden.

Hän suhtautui ihmisiin lempeästi eikä vaatinut keneltäkään samanlaista ankaraa kilvoituselämää, jota oli itse elänyt. Hänen ilonsa kumpusi valtavasta hengellisestä kokemuksesta ja pohjattomasta rakkaudesta Jumalaan ja ihmisiin.

Elämän keskellä

Pyhä Johannes Kronstadtilainen säteili myös hengellistä iloa ympärilleen. Hänen elämäntiensä oli tosin kovin erilainen kuin pyhittäjä Serafimilla. Johannes Kronstadtilainen eli koko elämänsä ihmisten parissa, usein suorastaan väkijoukkojen ympäröimänä. Hän palveli seurakuntapappina, toimitti joka aamu liturgian, jakoi ehtoollista sadoille ja tuhansille ihmisille, otti vastaan synnintunnustuksia joskus aamusta iltaan. Hän oli koulussa uskonnonopettajana, kävi ihmis-

ten kodeissa toimittamassa rukouspalveluksia sairaiden puolesta. Hän jakeli runsaskätisesti almuja köyhille, niin että kerjäläiset ympäröivät häntä kaikkialla. Hän vieraili yhtä lailla köyhien kellariasunnoissa kuin seurapiiriperheissä. Hän eli ihmisten keskellä kaiket päivät aamuvarkaisesta yömyöhään. Ja mikä ihmeellisintä: kaikkialla hän säteili iloa ympärilleen, toi valoisan tuulahduksen mukanaan, minne menikin. Hän veti ihmisiä puoleensa magneetin tavoin. Mistä hänen ilonsa kumpusi ihmisten jatkuvien pyyntöjen ja vaatimusten paineen alla? Ilo kumpusi yön hiljaisista tunteista, jolloin hän kirjoitti päiväkirjaansa katumuksentäyteisiä merkintöjä ja hengellisiä ohjeita muistutukseksi niin itselleen kuin toisille. Ja tietenkin hän ammensi iloa ja voimaa seisoessaan joka aamu kirkossa Jumalan kasvojen edessä toimittamassa

LINTULAN LUOSTARI

pyhää liturgiapalvelusta.

"Iloitkaa aina", neuvoi apostoli Paavali varhaisia kristittyjä. Roomalaisia hän kehottaa olemaan innokkaita, toivomaan ja iloitsemaan (Room. 12:11-12.). Korinttilaisten uskoa hän kehuu lujaksi, mutta toivoo, että voisi auttaa heitä saamaan ilon (2. Kor. 1:24.). Varhaisten kristittyjen elämää kuvattaessa ja luonnehtiessaan hän muistaa aina mainita vaikeuksien takana loistavan ilon: *"Olemme lähellä kuolemaa mutta silti elos-*

sa - - murheellisia mutta aina iloisia" (2. Kor. 6:9-10). *"Iloitsen heikkoudesta, loukkauksista, vaikeuksista..."* (2. Kor. 12:10). Itse asiasa apostoli Paavali paljastaa jotakin hyvin olennaista hengellisen ilon luonteesta, kun hän kertoo iloitsevansa saadessaan uhrautua toisten puolesta (Fil. 2:17) ja saadessaan kärsiä toisten hyväksi (Kol. 1:24). Hengellinen ilo kasvaa nöyryydestä, uhrautumisesta, toisten pyyteettömästä palvelemisesta ja vilpittömästä auttamisesta.

Kun apostoli Paavali luettelee hengen hedelmiä, hän mainitsee ilon heti hyveistä suurimman rakkauden jälkeen: *"Hengen hedelmää ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä"* (Gal. 5:22-23).

Kuitenkaan kirkkomme hengelliset raitis-henkiset isät eivät opetuksissaan korosta iloa ja puhuvat siitä varoen. Siihen on syynsä. Hengellinen ilo on Pyhän Hengen armolahja, joka hankitaan vaivaa nähdessä. Se on eri asia kuin maallinen rehvakas ilo, ilonpito tai pahansuopa vahingonilo. Ja se on eri asia kuin epäterve hurmahenkkinen ilo. Nauruherätys ja tanssijumalanpalvelus eivät vielä kerro todellisesta hengellisestä ilosta.

Iloa murheen kautta

Niinpä kirkon pyhät isät tuovat opetuksissaan iloa esille sen vastakohdan, murheen kautta. Isien opetuksen mukaan murehtiminen tekee tyhjäksi ihmisen kaikki hyvät pyrkimykset. Se halvaannuttaa sielun ja täyttää sen katkeruudella ja masennuksella. Mutta on olemassa myös Jumalan mielen mukainen murheen muoto, synnin murhe. Se on katumusta, joka valaisee sisältäpäin ihmisen koko olemuksen. Se tekee hänet halukkaaksi kaikkeen hyvään; tekee hänestä avoimen, lempeän ja nöyrän. Viime kädessä se tekee ihmisestä iloisen. Ilo on kuin elämän suola. Se muuttaa karvaatkin asiat sellaisiksi, että ne jaksaa kantaa. Sellaisesta ilosta puuttuu kaikki rehvakkuus ja meluisuus. Se on rauhallista iloa, joka vetää puoleensa enkeleitä. Ahdistus ja ärtyneisyys sen sijaan vetävät puoleensa demoneita. Ilo kertoo, että Jumala on kanssamme. Tuo ilo on ollut ominaista lukemattomille pyhille kautta kristillisen Kirkon historian.

Ilo on myös luostariasukkaiden tunnusomainen piirre. Kun Suomeen ja Lintulaan joitakin vuosia sitten odotettiin vieraaksi athosvuorelaisten munkkien ryhmää, emme kohdanneet ankaria askeetteja vaan iloisia kilvoittelijoita, lapsenomaisen iloisia ja innostuneita ihmisiä. Eikä tämä koske vain luostareita. Ilo ja rakkaus ovat jokaisen aidon kristillisen yhteisön tunnuspiirre. Suurin karhunpalvelus, mitä kristinuskolle voidaan tehdä, on riisua se ilosta.

Kristinuskon sanoma onkin ilosanoma. Kristinuskon syntysanat kuultiin Nasaretin kaupungissa yli 2000 vuotta sitten, kun ylienkelä Gabriel ilmestyi Neitsyt Marialle ja lausui hänelle: *"Iloitse, sinä armon saanut!"* Enkeleli ilmoitti, että Maria oli synnyttävä pojan, maailman Vapahtajan. Ilo on näin punottu kristinuskoon sen ensi hetkistä alkaen.

Pääsiäisen ilo

Pääsiäisen ilo, ylösnousemuksen ilo on kaiken läpäisevää ja kaikki täyttävää iloa. Se on Jumalan valtakunnan todellisuuden tunkeutumista tähän näkyvään maailmaamme. Se valaisee tuonelankin, sen pimeimpiä sopukkoja myöten.

Pääsiäisyön tunnelma kirkossa saattaa joskus olla jopa iloisen riehakas, erityisesti aamupalveluksen aikana. Monien kokemus kuitenkin on, että pääsiäisyön paras ja koskettavin hetki on yöpalveluksen alussa, kun kirkkoon kokoontunut kansa seisoo pimeässä ja hiljaisessa kirkossa odotuksen vallassa. Alttarista annetaan tuli, joka leviää nopeasti kaikkien käsissään pitelemiin tuohuksiin. Alkaa hiljainen laulu

"Sinun ylösnousemistasi, Kristus Vapahtaja, enkelit veisuin ylistävät taivaissa. Tee meidätkin maan päällä otollisiksi Sinua puhtain sydämin ylistämään."

Laulu vahvistuu ja leviää kirkkoon, kunnes se ristisaat jälkeen puhkeaa riemuksi:

Kristus nousi kuolleista!

Mieleen palautuvat evankeliumissa kuvatut tunnelmat ylösnousemuksen ihmeen edessä. Magdalan Maria ja se toinen Maria olivat yhtäkaa *"peloissaan ja riemuissaan"* palatessaan tyhjältä haudalta (Matt. 28:8). Evankelista Markus sanoo jopa, että he pakenivat haudalta *"järkytyksestä vapisten"*. Ja kun Magdalan Maria sitten kohtaa ylösnousseen Jeesuksen, hän kuiskaa vain yhden sanan *"Rabbuuni!"* Ylösnousemusta epäillyt Tuomas lausuu Ylösnousseen Herran kohdattuaan lyhyen tunnustuksen: *"Minun Herrani ja Jumalani."* *"Eikö sydämemme hehkunut innosta?"* puhelivat Luukas ja Kleopas kohdattuaan ylösnousseen Kristuksen matkalla Emmaukseen. Pietari puolestaan hyppäsi Tiberiaanjärvellä sanaakaan sanomatta veneestä veteen kiirehtiäkseen rannalla seisovan Kristuksen luo. Sitten seurasi vaitonainen ateria rannalla, sillä

"kukaan opetuslapsista ei rohjennut kysyä Jeesukselta: 'Kuka sinä olet,' sillä he tiesivät, että se oli Herra" (Joh. 21:12).

Tunnelmaltaan juuri pääsiäisyön palveluksen alkuhetket vastaavat parhaiten tätä evankeliumien ylösnousemuskertomusten tunneskaalaa. Sanoma Jeesuksen ylösnousemuksesta herätti opetuslapsissa iloa ja riemua, mutta myös hiljaista ihmetystä ja pyhää pelkoa. Oli tapahtunut jotakin, joka ylitti ihmisymmärryksen ja kaikki luonnonlait. He olivat sen todistajia, eivätkä he vielä tienneet, mitä se merkitsisi. Vaalikaamme siis pääsiäisenä tätä koko sydämen täyttävää hiljaista ja rauhallista iloa ja muistakaamme, että kristittyinä tehtävämme on julistaa ilosanomaa: Jumala on kanssamme! Kuolema on voitettu! Siis iloitkaamme tänä päivänä! Tai oikeammin: iloitkaamme aina.

Kristus nousi kuolleista!

Äiti Ksenia

SUURI VIIKKO LAULETTUNA

Suurta paastoa seuraava suuri viikko vaatii meitä keskittymään tapahtumasarjaan, joka on muuttanut maailmaa peruuttamattomasti. Tätä jännitysnäytelmää seurataan suuren viikon kirkkoveisuissa. Tässä kirjoituksessa luodaan silmäys suuren viikon maanantain, tiistain, keskiviikon ja torstain teemoihin.

Suuri maanantai

Suuren maanantain kysymys kuuluu: kuinka sisäinen paasto on sujunut, olenko valmis kun Herra tulee? Maanantain, tiistain ja keskiviikon aamupalvelusten alussa kolme kertaa laulettava tropari ilmaisee asian näin:

"Katso, Ylkä tulee puoliyössä, / ja autuas on se palvelija, jonka hän valveilta löytää; / vaan kelvoton on se, jonka hän löytää suruttomana. / Varo siis sieluni, / ettet unen valtaan vaipuisi, / ettet kuolemaan tulisi heitetynsi / ja ulkopuolelle Valtakuntaa suljetuksi; / vaan

herää ja huuda: / Pyhä, Pyhä, Pyhä olet sinä, Jumala; / Jumalansynnyttäjän esirukouksien tähden armahda meitä!"

Ihmisen osa tässä ajassa on odottaa tulevaa Ajattomuutta. Odottavan aika on pitkä ja häiriötekijöille altis, herpaannumme helposti elämän koettelemusten paineen alla, ja ajan myötä keskittyminen käy aina vain vaikeammaksi: usko horjuu. Jumalanpalveluksissa ladataan akut ja varmistetaan ettei virta lopu kesken kaiken odottaessamme Kristuksen toista tulemistä, jonka ajankohta on meil-

tä salattu.

Suurena maanantaina eteemme asetetaan myös kaiken paljastava peili, jonka edessä joudumme toteamaan aamupalveluksen eksapostilarion sanoin:

"Minä näen, oi Vapahtajani, / Sinun häämajasi kaunistettuna, / mutta minulla ei ole vaatetta siihen sisälle mennäkseni; / valista, oi Valonantaja, minun sieluni puku ja pelasta minut!"

Maailmalliset vaatteet, joihin itse käärin-

me sielumme, peittävät ehkä kanssaih-
misten silmiltä sielumme todellisen tilan,
mutta Luojan edessä ne ovat merkityksetö-
miä. Ainoa merkityksellinen sielumme puku
tulee Valonantajalta, Jumalalta, ja vain siinä
puvussa voimme päästä sisään Kristuksen
häämajaan. Sen puvun rintapielessä ei roiku
kunniamerkkejä, se ei ole kudottu silkistä eikä
sitä ole koristettu kulta- ja hopealangoilla; se
on taivaallinen puku, joka saadaan lahjana.
Ulkoisen koristelun turhuutta sielun pelastu-
misen kannalta kuvaa myös Raamatun kerto-
mus hedelmättömästä viikunapuusta. Aamu-
palveluksen kanonin troparissa kirkkorunoi-
lija avaa vertauksen symboliikkaa kauniisti:

*"Sinä kiroisit hedelmättömän lain, joka
kasvatti vain Raamatun käsittämisen lehdis-
tön, mutta sisällisen laittomuuden takia jäi
tekojen hedelmiä vaille. Vapahtaja, siunaa
meidät kaikki tulemaan armon lapsiksi!"*

Lain (sääntöjen) pikkutarkka noudattami-
nen voi johtaa sisäisen laittomuuden tilaan
ja kääntyä näin itseään vastaan, se on kuin
puu, jossa on komea lehtiverho muttei yhtään
hedelmää.

Suuri tiistai

Suuri tiistai kehottaa toimintaan aamupal-
veluksen virreilmästäkiiran sanoin:

*"Tulkaa uskovaiset, asioikaamme Herral-
le ahkerasti, / sillä hän jakaa palvelijoilleen
rikkautta, kullekin kykynsä mukaan, / jotta
jokainen meistä armon leiviskän enentäisi. /
Siis hän, joka on saanut viisautta, / harrasta-
koon hyviä tekoja, / toinen toimittakoon valon
palvelusta, / uskovaisten tehköön Jumalan
sanasta osalliseksi sellaisen / joka ei ole vielä
uskon salaisuuksiin pyhitetty, / toinen taas
jakakoon rikkauttaan köyhille, / sillä näin me
moninkertaisesti enennämme meille uskotun
pääoman / ja uskollisina armon talouden-
hoitajina / tulemme arvollisiksi kokemaan
Herran iloa. / Kristus Jumala, Sinä ihmisiä
rakastava, tee meidät siihen kelvollisiksi!"*
(6. säv.)

Maanantain kehoitus valppauteen Herran
tulota odottaessa saa tiistaina jatkoa ohjeis-
tuksella siitä, kuinka odotusaika tulee käyt-
tää: toimettomuuden sijaan tulee toimia,
annettua leiviskää, uskoa, ei kannata haudata
maahan vaan laittaa se tuottamaan. Lähtys-
työn ehdottomasti tehokkain muoto on elää

avoimesti kristillistä elämää Uskallatko ristiä
silmäsi ennen kuin nautit munkin ja kahvin
huoltoasemalla? Teetkö hyvää silloinkin kun
se ei hyödytä sinua itseäsi? Edellytätkö lähim-
mäisesi arvostavan sinua ennen kuin suot
hänelle arvostukseksi? Kristitylle ei riitä, että
huolehtii vain omista asioistaan, kristityn
tulee aina huolehtia myös lähimmäisistään,
ja kaikkihan me muistamme kuka on meidän
lähimmäisemme: jokainen tässä ajassa elävä!

Suuri keskiviikko

Suuren keskiviikon veisut keskittyvät kahteen
vastakkaiseen hahmoon, jotka näyttävät
olevan kaukana toisistaan, mutta eivät sitä
todellisuudessa ole. Hurskaasta voi tulla
syntinen ja syntisestä hurskas silmänräpä-
yksessä. Suuren keskiviikon aamupalveluk-
sen kiitosstikiira kuvaa heitä näin:

*"Silloin kun syntinen nainen toi Sinulle
hajuvoiteen, / oma opetuslapsesi meni neuvot-
telemaan jumalattomien kanssa. / Tuo ilolla
vuodatti kallisarvoisen voiteen, / tämä kiiruhti
myymään arvaamattoman kalleuden; / tuo
tuli tuntemaan Herran, / tämä erosi Herrasta;
/ tuo vapautui vihollisesta, / Juudas tuli vihollis-
lisen orjaksi. / Kauheata on välinpitämättö-
myys pelastuksesta, / suurta on synninkatu-
mus! / Meidän edestämme kärsinyt Vapahtaja,
/ anna minulle katumuksen mieli / ja
pelasta kaikki meidät!"* (1.säv)

Samaan aikaan, kun yksi Vapahtajan omis-
ta opetuslapsista alkoi punoa suunnitelmaa
Opettajansa ilmiantamiseksi juutalaisille,
synnilliseksi tiedetty nainen uskalsi lähes-
tyä Kristusta, pesi kyynelillään ja arvokkaal-
la hajuvoiteella Hänen jalkansa ja kuivasi ne
hiuksillaan, koska muuta hänellä ei ollut:
katumuksen kyneleet ja hiukset, jotka juuta-
laisnaisen olisi pitänyt sääntöjen mukaan
piilottaa huivin alle näkymättömiin. Ja koko
episodi tapahtui fariseuksen, lainoppineen
kodissa! Toiminnallaan Kristus osoittaa, että
maallinen vaatetus, oppineisuus, kunnia tai
varallisuus eivät ole tie Kristuksen luo, vaan
oikea tie on katumus, nöyryys, rehellisyys
ja lähimmäisen rakastaminen ilman ehtoja.

Suuri torstai

Suuren torstain aamupalveluksen troparin
ensimmäisessä lauseessa tiivistyy suuren
torstain pääteemat: Kristus pesee opetus-
lastensa jalat ja asettaa ehtoollisen sakramen-
tin, ja Juudas on toteuttanut suunnitelmansa

kavaltaa Jeesus.

*"Silloin kun kunnialliset opetuslapset / jalkain
pesemisen aikana Ehtoollisessa valistuivat, /
niin kunniaton Juudas, / rahan himoa sairasa-
taen vajosi pimeyteen / ja myi Sinut, vanhurs-
kaan Tuomarin, väärille tuomareille. / Katso,
rahain himoitsija / sitä, joka rahain tähden
hirtti itsensä. / Pakene tuota kyllästymätön-
tä sielua, / joka Opettajalleen näin julkesi
tehdä! / Herra, joka olet kaikessa hyvä, kunnia
olkoon sinulle!"*

Jalkojen peseminen on vieraanvaraisuuden
ja nöyryyden osoitus, mutta kun sen tekee
Kristus, lihaksi tullut Sana, on siitä aukeava
näkyä kerrassaan häikäisevä: tämän teon
jälkeen yksikään ihminen ei voi samaan
aikaan pitää itseään parempana kuin muut
ja silti kutsua itseään kristityksi.

Ensimmäiset tulevat viimeisiksi ja viimei-
set ensimmäisiksi. Paradoksien kautta kirkko
näyttää todellisuuden takana olevan perim-
mäisen todellisuuden. Vahvuus on heikkout-
ta ja heikkous vahvuutta, rumuudessa asuu
kauneus ja kauneudessa rumuus, hurskau-
udessa syntisyys ja syntisyydessä hurskaus,
köyhyydessä rikkaus ja rikkaudessa köyhyys,
voitossa häviö ja häviössä voitto.

Kanttori Kaisa Salo

Ilolahjana ystävyys

Yhden ihmisen ystävät mahtuvat pieneen henkilöautoon. Matkanyssyköillekin jää vielä tilaa.

Ystävät eivät ole määräkysymys, vaan niukuuden ymmärtämiskysymys. Ystävien vähäisyyden tajuaminen ja sen vähäisyyden hyväksyminen moninkertaistaa pysyväisellä tavalla ilon saadusta lahjasta.

Lapsen mielikuvitusystävä ei ole todellinen, mutta hän on totta. Aikuisen 600 parasta facebook-ystävää ovat totta, mutta eivät todellisia.

Lapsen mielikuvitusystävällä on osoite, syntymäpäivä, nimetyt sisarukset ja vanhemmat, luonteenpiirteet, harrastukset sekä väsy-

mätön kyky jakaa ja varjella salaisuuksia.

Aikuisen facebook-ystävällä on hänelläkin osoite, mutta osoite ei vielä tarkoita yhteyttä, vaikka niin yleisesti ja harhaisesti ajatellaankin. Itsensä huijaaminen tekee ystävyysajatuksista aneemisen ja se taas on surullisen puutostauti. Bittiystävyydessä salaisuuksien varjeleminenkin on vähän niin ja näin.

Molemmat tietävät, kumpikin muistaa

Saunan ikkunalla liehova kynttilän patkka näyttää kokoaan urheammalta. Se on saanut tehtäväkseen valaista peukalonpään

kokoista reikää siinä pimeässä, joka on jumittunut neliruutuiseen ikkunaan.

Tuuli ryskää eikä kiukaan kohahtelu syysujelluksen volyymeille mitään voi, mutta tehtävänsä kiuas täyttää turvalämpöä hönkyessään. Ystävykset istuvat painunein päin. Toisella on tehtävä kahdelle korvalle.

Puhuja on valottoman tyhjän ääriällä, äärimmäisten päätösten edessä, joiden ratkaisemiseksi on pystyttävä purkamaan myös menneiden kipeyksiä.

Saunakopassa on muutama olut, mutta siellä ei ole Vaeltava viisaus -kirjaa, aforis-

Kaiken kattavaa ja kaunista

Kaveruus on ystävyyden alalaji. Se on eri asteista ja kaveria tarvitaan tukihenkilönä erilaisissa asioissa. Ystävyys on puhtaasti all inclusive -järjestelmä.

Kolmansiin häihinsä kutsuvalle kaverille tai sukulaiselle voi sanoa, että "nyt en millään ehdi. Tulen sitten seuraaviin." Ystävälle ei voi.

Sanojen ystävä ja kaveri käytössä on pieni sukupuolitettu ero. Mies puhuu luontevasti kavereistaan, mutta naisille kaveristatuksenkin omaava on jo ystävä. Ilmaisuihin "naiskaveri" ei ole käytössä. Miehilläkin naispuolinen kaveri on ystävä.

Niiltä, joiden mielestä naisen ja miehen ystävyys ei ole mahdollista ilman sensuelleja säpinöitä, on jäänyt jotain oleellista huomaamatta elämästä yleensä ja itsestään erityisesti. Nais-mies ystävyys on mahdollista, suotavaa ellei peräti toivottavaa. Ja vapaudessaan erityisen kaunista.

Ystävyyden keskushermostona toimii KAT-järjestelmä, sama, jonka tulisi olla käytössä avioliitoissakin. K tarkoittaa kiitollisuutta, A arvostamista ja T tilan antamista.

Hoivaa mutta ei sopimuksia

Tavallinen työpäivä, tavalliset askareet ja huoneeseen astuva työtoveri. Ensimmäiset tulevat kyyneleet, sitten syyt. Loukatuksi tuleminen tunnot, pettymys, kipeys.

Siihenkään keskusteluun ei ole tarvinnut myöhemmin palata. Muistijälki on kuitenkin vahva. Putoilevat kyyneleet jättivät hiekanväriseksi puserolle peukalonpään kokoisia läikkiä. Ne olivat ystävyyden alkamisen jälkiä, siksi niin hyvin muistiin jääneitä, koskaan kuivumattomia.

Ja miten paljon jälkeen kyynelten jaettua. Lapsien kuulumisia, avioliittokonsultointia molemmien puolelta, ammatillisten hankaluuksien purkua ja niiden säätämistä avustamisella, työyhteisön karkelointia, ja vakauttavaa lämpöä tuottavaa tunnetta hyväksytyksi ja nähdyksi tulemisesta. Iloa, naurua, halauksia ja samanaikainen eläkkeelle jääminen, palaverista vapautetun yhteyden jatkuminen. Ystävyys on rakkautta ilman siipiä sanoo ranskalainen sananlasku.

Ystävyyttä ei voi suunnitella, hoitaa sitä kyllä voi. Ja pitää. Varsinaisia sopimuksia ei voi tehdä, koska elämän yhtälössä on jatkuvasti yllättäviä muuntujia. Meilläkin on ollut sopimuksia, vain muutama ääneen sanottu optio.

Kummankin tuli tietää, että voi ilmestyä toisen oven taakse milloin tahansa, mihin aikaan tahansa ja mistä syystä tahansa. Saman tahtisen ikääntymisen viisaudessa rohkaisimme toisiamme luopumaan lopul-

lisesti kaikesta selittelystä.

Oven taakse -optio ei ole tarvinnut toteutua, mutta lupaus tuottaa edelleen turvallisuuden tunnetta. Tässä optiossa edettiin pismälle, kun ystävälle näytettiin, mihin kesämökkin vierasmajan avain on piilotettu.

Ystävä löytää unessa itsensä sen samaisen kesämökin saunassa. Meneillään on lämpönirvanaan vaipuminen. Pesuhuoneesta kuuluu kalinaa ja ystävä kysyy, voiko hänkin tulla.

Löylylilijä havahtuu ja vastaa, että "ystävä kallis. Tämähän on sinun saunasi. Ei kai sinun tarvitse lupaa kysellä."

Toinenkin tunnistettava naisääni kysyy, voiko hänkin tulla. "Tämähän on ystäväsi sauna, ethän sinäkään lupia tarvitse."

Ovi narahtaa, uni katkeaa niin kuin sen ystäväunessa kuuluukin katketa. Aamuinen hyväolon tunne kannattelee useita päiviä.

Valtavapaata jakamista

Ennen ei ollut paremmin, ennen oli toisin. Niin toisin, että oli mahdollista puhua kirjeystävästä. Nykyisin koko sana tuoksahtaa maakellarilta, romantisoidulta äskeisyydeltä. Totta se kuitenkin on, vaikka kyniensä kanssa maailmaansa koossa pitävät tietävätkin olevansa marginaalissa, ulkopuolella leirin.

Ja kuin kaikkea järjellisyttä uhmaten kerran kuukaudessa postilaatikosta löytyy käsin kirjoitettu kirje kuningattarena kaikkien laskujen joukossa. Avaamattomanaakin se on henkilökohtaisempi kuin yksikään sähkölasku.

Kymmenen vuotta kirjeenvaihtoa, yksi tapaamiskerta sinä aikana, ja kuitenkin lähettäjä on käyttänyt kirjoittamiseen muutaman tunnin, antanut aikaansa, jakanut arkeaan, pohtinut yhteisiä kiinnostuksen kohteita, puhunut tuntemuksistaan, myötäelänyt. Kirjeystävän saattaa tuntea paremmin kuin arkipäivissään pörräävän kaverin.

Ystävyys on valtavapaata. Siellä missä kamppailu vallasta, sen lisäämisestä ja varjeltumisesta on päivän agendalla, lopputulemasta tulee tylä ja jyrä riippumatta siitä kamppaillaanko henkilökohtaisella vai valtiollisella tasolla. Puolassa esimerkiksi valtaa pitää Laki ja oikeus-puolue. Ystävät kuuluvat maailmanlaajuiseen Armo ja kohtuuskoalitioon, vaikka ystävyys ei mikään juridinen sopimus olekaan, ei edes aiesopimus.

Ilo ystävästä ei ole omistamista. Se on jakamista.

Risto Lindstedt

mien ja ajatelmien kokoelmaa vuosituhansien varrelta, ei mitään muutakaan elämään liittyvää manuaalia. On vain sokea luottamus ja kaksi korvaa. Ystävydessä ei kysymys ole viisaampana, vaan todempaan ihmiseen olemisesta.

Sen syyssaunan kiirastuntoihin ei myöhemminäkään vuosikymmeninä ole tarvetta palata. Molemmat tietävät, että kumpikin muistaa, mistä silloin oli kysymys.

Ystävydessä luottamus muuttuu rohkeudeksi ja toisaalta sen aavistamiseksi, milloin toista tarvitaan. Kenenkään mielenmaisemiin ei mennä väkisin ryntäämällä, ellei veräjä ole raollaan. Sen raollaan olemisen tajuaminen on aavistamista.

Saunassa istujien välille syntyi "päivätyshuone" -järjestelmä. Sen soiton luonteen tunnistaa aloituskoodista "ei mitään asiaa".

On kuin taivas aukeaisi pääsiäisyönä

Vilho Huttu on kanttorisuvun kantaisä. Hänestä alkaneessa sukupolvien ketjussa on viisi kanttoria ja yksi rovasti.

Kun pääsiäisyönä kirkon portaila ensimmäisen kerran kajahtaa "Kristus nousi kuolleista", tuntuu että taivas aukeaa, kanttori Vilho Huttu sanoo.

- Pääsiäinen on suuri ilojuhla, kirkkovuo-

den suurin juhla. On käyty synnintunnustuksen ja sairaanhoitelon sakramenteissa ja lapset ovat kulkeneet virpomassa ja piinaviikko on mennyt. Miten ihanalta sitten tuntuu, kun pimeässä yhtäkkiä kaikki on täynnä valoa.

- Se on niin riemukas juhla. Ei sitä oikeas-

ANITA KULMALA

taan voi kuvata, se pitää itse elää, Huttu jatkaa.

Ihanimman pääsiäisyön hän koki Imatran vuosinaan Lappeenrannassa, jossa hän johti slaavinkielistä kuoroa.

- Laulajat sanoivat, että anna vain äänet ja viittaa, he laulavat, ja niin tapahtui.

Huttu oppi Imatralla laulamaan monet keskeiset veisut kirkkoslaaviksi, ja sai laulustaan kiitosta itseltään Venäjän patriarkka Pimeniltä, joka Suomen vierailullaan antoi hänelle pyhän Vladimirin ristin tunnustukseksi.

Historiallisia hetkiä Huttu eli myös johtaessaan ensimmäistä ulkomaille lähetettyä pääsiäisyön TV-palvelusta sekä Valamon kirkon vihkimisessä, jossa hän johti kuoroa vuorotellen Hannu Loiman kanssa.

- Hän johti liturgiat, minä iltapalvelukset. Väkeä oli paljon ja papistoa hurjasti. Jännitihän se, mutta hyvin luontevasti kaikki sukun alkuun päästiin

Ammatista toiseen

Vilho Huttu syntyi Impilahden Ruokojärvellä 20.3.1926, ja muutti sieltä neljän kuukauden vanhana Suistamon Jalovaaraan, josta hänen isänsä osti maatilan. Hänen sukunsa on maanviljelijöitä ja metsätyömiehiä, ja hän itse ehti kokeilla monenlaisia ammatteja vakuutustarkastajasta myymälänhoitajan tehtävään ja oli pa hän messinkiprässäjänäkin kuulalaakeritehtaassa Göteborgissa.

Sota-aikana hän oli ensin suojeluskunnan sotilaspoikalähetinä evakuoimassa taloja ja tyhjentämässä navettoja. Isän kanssa ajettiin karjaa Tohmajärvelle saakka. Isä kuoli tapaturmaisesti 1944, kun tukki putosi rinnan päälle. Kaksi Hutun veljeä kaatui rintamalla, ja kun kolmas oli myös rintamalla ja isä oli kuollut, ei samasta perheestä otettu enää viidettä sotatoimiin.

Evakkomatka vei Hutut ensin Laihialle, sitten Kiihtelysvaaran Heinävaaraan, josta he saivat tilan. Karjalaan palattiin 1942.

Seuraaviin vuosiin sisältyi lapiotöitä Petsamossa, ilmansuojelutehtäviä Suistamolla ja ryhmänjohtajakoulutus Sortavalassa.

- Pääsin Tarvajärven viihdytysporukkaan, kun osasin soittaa huuliharppua ja laulaa. Esiinnyimme Sortavalan Seurahuoneella, Imatran Valtionhotellissa, sotilassairaalamassa ja asemiesilloissa. Esiinnyin paljon yksinkin.

Sitten armeijan koulutus jatkui Miehikkälässä, aliupseerikoulussa Virolahdella ja Haapajärvellä saksalaisten kanssa sekä vielä Kauhavalla, Tuusulassa ja Turussa.

- Olin kova urheilemaan, ja voitin armeijan kisoissa suunnistuksen suomenmestaruuden.

Huttu olisi jätetty kouluttajaksi armeijaan, mutta hänen piti tulla rakentamaan äidilleen

Vilho Huttu on tuttu näky Kiuruveden kirkon kliirossilla kirkon nimikkopyhän Nikolaoksen ikonin vieressä.

taloa Pielavedelle. Siellä hän toimi myymäläapulaisena ja pääsi myymälänhoitajaksi Pielaveden Saarelaan. Sitä seurasivat vakuutustarkastajan työ Lieksassa ja työt Ruotsissa.

Pielavedellä hän tapasi Ainon, jonka kanssa menttiin naimisiin 1948. Lapsia syntyi viisi, ja Aino halusi kouluttaa heidät Suomessa, eikä Göteborgin tehtaan tarjoukseen perheasunnosta tartuttu.

Ruotsin jälkeen Huttu oli metsä- ja rata-töissä, ja sen jälkeen Kiuruvedellä OTK:n Herukkamäen myymälänhoitajana. Kiuruvedellä kanttori Uljas Lauronen pyysi hänet kuoroon.

Unen antama tie

Kiuruveden kirkon vihkiäisissä arkkipiispa Paavali oli kiinnittänyt Huttuun huomiota ja kysynyt, kuka on tuo tenoria laulava mies. Silloin nousi esiin ajatus kanttorikouluun pyrkimisestä. Samaan aikaan hänet oli valittu liikkeenjohdon koulutukseen. Uni viitoitti tien:

- Unessa oli leveä tie, jolle en saanut lähteä. Kuljin kapeaa tietä ja kirkko tuli vastaan. Ääni sanoi, että tämä on sinun kotisi, kertoo Huttu.

Kanttorikoulun jälkeen kirkkoherra Mikko Kuha pyysi Hutun Kiuruvedelle, ja siellä kanttorina ja partiolippukunnan johtajana vierähti kuusi vuotta. Sen jälkeen hän oli yhdeksän vuotta Lappeenrannan seurakunnan nuorisotyössä, kunnes arkkipiispa Paavali pyysi hänet Kuopioon. Kuopiossa oli kanttorin työn lisäksi hoidettavana viisi kerhoa, viiden koulun uskonnonopetus ja 14 tiistaiseuraa yhdessä Lahja Löschyn kanssa. Huttu oli myös mukana ns. muoviliturgian eli Paavalin säveltämän liturgian tekemisessä.

- Hän sävelsi ja minun piti laulaa sitä iltailan jälkeen. Kun kirkkokuoro lauloi sen ensimmäisen kerran, arkkipiispa sanoi, että kuorosi lauloi kuin minä olisin sitä johtanut. Sanoin, että ei se ihme ole kun sata litraa olen yrittäneet juonut.

- Kyllä siinä oppi liturgian ulkoa.

Vilho Huttu tunnetaan huumorintajuisena ja leikkisänä ihmisenä. Hän arvelee, että sen takia hän on elänyt näin kauan, yli 90-vuotiaaksi.

Kanttorin töitä Huttu kävi tekemässä myös Oulussa, Lieksassa ja kesälomalla Tampereella. Kanttorina toimiminen loppui arkkipiispa Paavalin määräyksestä, kun Hutulle tuli avioero. Ensimmäisen vaimonsa kanssa hän ehti olla yhdessä 30 vuotta, toisen vaimonsa Helgan kanssa 40 vuotta tämän kaksi vuotta sitten tapahtuneeseen kuolemaan saakka.

Vilho Huttu ehti ennen eläkepäiviä toimia Kuopiossa vielä kolme vuotta Kesoilin huoltoaseman esimiehenä ja kansalaisopiston musiikinopettajana Rautavaaralla, Varpaisjärvellä ja Kaavilla, jossa hän suoritti musiikinopettajan tutkinnon kesäyliopistossa.

Takaisin Kiuruvedelle eläkepäiviksi siirtyneet Hutut viljelivät puutarhaa, ja Vilho Huttu oli kanttorina milloin tarvittiin sen jälkeen kun sai siihen taas luvan. Eläkkeellä hän isä Elias Huurinaisen pyynnöstä hoiti vielä kuusi vuotta Iisalmen kanttorin tehtäviä.

Laulun lahjoja

Kaikki Hutun kuoroissa laulaneet tietävät, että hän laulattaa mielellään reippaalla tahdilla. Se on hänen mukaansa arkkipiispa Paava-

lilta opittu rytmi. Paitsi laahaaminen, myös konserttikappaleiden ottaminen radiopalveluksiin saa hänen niskavillansa pystyyn.

Äänirautaa hän ei käytä.

- Minulla soi aina neljä ääntä päässä, kun kuoron edessä seison.

Uusituista liturgian teksteistä hän ei kovin suuresti pidä, mutta toteaa, että niin vanhat kanttorit vastustivat 1950–60-luvuillakin uusia tekstejä, jotka he nuoremmat omaksuivat helposti.

Kuorolaisen on tärkeää hänen mukaansa osallistua ahkerasti harjoituksiin ja palvelukseen. Ylimielinen ei pidä olla eikä ajatella osavansa laulaa ilman harjoituksia.

- Tärkeintä on, että teksti tulee selvästi esiin ja sointu on kohdillaan.

Perheen viidestä lapsesta kaksi on kantto-reita, Petri ja Jarmo, Raimosta tuli pappi ja rovasti, Raimon tytöstä Laura Ahosta kanttori kuten myös Arjan pojasta Aleksi Suikkasesta. Isä on vienyt heitä kirkkoon ja Valamoon ja luvannut heille, että Jumala kyllä palkitsee, ja näin on hänen mielestään tapahtunutkin. Raimon pappisuran ennusti pappismunkki Pietari Keiteleen Hiekan leirillä.

Vilho Huttu on elämässään kiitollinen erityisesti vaimoilleen, lapsilleen, isä Antero ja Outi Petsalolle, isä Elias Huurinaiselle, arkkipiispa Paavalille ja arkkipiispa Leolle. Ansiostaan hän on saanut lukuisia kunniamerkkejä, mm. Suomen Valkoisen Ruusun Ritarikunnan I luokan mitalin ja Pyhän Karitsan ritarikunnan I luokan mitalin ja ristin.

Anita Kulmala

Hengellinen Jerusalemi

”Baabelin virtain vierillä me istuimme ja itkimme kun muistelimme Siionia.”

Suuren paaston aikana laulamme veisua ”Baabelin virtain vierillä”. Vuosi vuoden jälkeen tuo puhutteleva veisu vie ajatukseni Jerusalemiin. Eikä ainoastaan Israelin kiistellyn pääkaupunkiin vaan ikuisen hengelliseen Jerusalemiin, jonka kauneus saa juurensa evankeliumeiden sanomasta, Jeesuksen kärsimyshistoriasta ja ylösnousemuksen ilosta. Ajatuksissani nousen kerta kerran jälkeen Öljymäelle. Siellä Jeesuskin itki Jerusalemin kohtaloa (Luuk 19:41).

Pyhä kaupunki ei halunnut ottaa vastaan kuningasten kuningasta, joka ei toiminut sen toivomalla tavalla. Paavalikin suri Jerusalemin kohtaloa. Hänkin siirsi katseensa taivaalliseen Jerusalemiin (Gal 4:26). Juutalaisten pyhä kirja Talmud kertoo, että luodessaan maailman, Jumala käytti kymmenen mittaa kauneutta. Niistä yhdeksän tuli Jerusalemin osaksi ja yksi muun maailman. Samalla hän antoi ihmisille kymmenen kärsimystä. Niistäkin tuli yhdeksän Jerusalemin osaksi ja yksi muualle. Katsotaan sitten historiaa tai nykyaikaa, kovalta tuntuu tämän pyhän kaupungin kohtalo. Sodat, hävitykset ja väkivalta ovat sitä koetelleet, vaikka sen nimen jälkiosa tulee rauhaa tarkoittavasta sanasta shalom.

Jerusalem rakennettiin korkealle Juudan vuoristoon ilmeisesti silmällä pitäen luonnon suomia hyviä puolustusmahdollisuuksia sekä helppoa vedensaantia tuolla muuten niukavetisellä alueella. Kaupungista ei koskaan kehittynyt tärkeää kauppakeskusta tai kulttuurikeskusta. Jerusalem sijaitsi liian etäällä Egyptin ja Mesopotamian välisestä kauppateistä. Sen sijaan Jerusalemissa on kautta aikojen ollut suuri merkitys vanhatestamentillisen jumalankansan pääkaupunkina ja uskonnollisena keskuksena.

Jerusalem on perustettu paljon aikaisemmin kuin historia alkaa puhua siitä. On todettu Jerusalemin ylätasangon olleen asuttu monta vuosisataa ennen Daavidia. Kaupunki oli ollut linnoitettu jo kauan ennen israelilaisten suorittamaa Kanaanin valtausta. Israelilaisten pääkaupunki siitä tuli noin vuonna 1000 eKr. kuningas Daavidin kahdeksantenatoista hallitusvuotena (2 Sam 5).

Daavidin kaupungiksi kutsuttu Jerusalem oli suhteellisen pieni, mutta valtavien muurien ympäröimä alue. Daavidin valtakunnasta alkoi voimakas laajenemiskausi. Kuningas Salomon aikana Israel eli kukotus- ja kulta-aikansa. Valtakunta jakaantui vuonna 931 eKr. Ja sen jälkeen Jerusalem oli enää vain kahden sukukunnan, Juudan ja Benjaminin muodostaman Juudan valtion pääkaupunki. Alkoi taantumiskausi. Useita kertoja vihollisarmeijat valloittivat kaupungin, ryöstivät sen aarteet ja repivät sen muureja. Todellinen tuho koitti kun Baabe-

lin kuningas Nebukadnessar tuhosi kaupungin ja vei lähes koko väestön pakkosiirtolaisuuteen. Baabelin vankeutta kesti 70 vuotta. Sen jälkeen aloitettiin Jerusalemin temppelin jälleenrakennus, joka valmistui noin v. 515. Profeetta Jeremia oli ennustanut Jerusalemin ensimmäisen tuhon. Jeesus julisti kaupungin joutuvan toistamiseen tuhotuksi maan tasalle (Matt 24:2). Avoimen kapinan seurauksena roomalaisen sotapäällikkö Titus valloitti kaupungin v. 70 ja tuhosi sen perusteellisesti.

Ajan mittaan Jerusalem rakennettiin vielä kerran uudelleen, ja keisari Hadrianus antoi sille nimen Aelia Capitolina. Vuodesta 637 kaupunki oli enimmäkseen muhamettilaisten hallussa, kunnes siitä tuli v. 1917 Englannin protektoraatti. Vuonna 1949 Jerusalem julistettiin vastaperustetun Israelin valtion pääkaupungiksi. Salomon temppelin paikalla on muhamettilainen moskeija. Jeesuksen ajalta on jäljellä temppelialueen itku-muuri. Uskonnolliset juutalaiset miehet tulevat tänne aina rukoilemaan täytettyään 13 vuotta.

Miksi me ihmiset emme voi jakaa yhteisiä pyhiä paikkoja? Kristus on kääntänyt vihan pois ja antanut meille sovituksen Jumalan sydämeltä saakka. Antakaamme Jumalan pääsiäisen sanoman uudistaa meitä kaikki. Kutsu juhlaan on annettu kaikille. Juhlaan jossa kaikki luodut voivat kohdata toisensa rajattomassa ilossa. Yhtykäämme taivaan ilotanssiin. Kristus levittää käsivartensa ja antaa meille siipien suojan. Näin teemme matkaa kaikki yhdessä kohti taivaallista Jerusalemiä.

Kristus nousi kuolleista – totisesti nousi!

Pappismunkki Johannes Parviainen

KATI PARPPEI

Mitä kuuluu Puroniemeen?

Puroniemen leirikeskus Rautalammilla on kuin vanhan ajan malliin talkoilla toimiva pientila. Sen päätuotantosunta on henkistä viljaa.

Puroniemen tila on rämpinyt voittajaksi rakennemuutoksessa ja onpa EU:kin anottaessa tukenut perusparannuksissa. ÄitikirKKo on hellinyt tsasounaa ja kellotornia uusien katojen ja kartanokeltaisella maalilla. Yksityistukijat ovat lahjoittaneet tarvittavaa.

Puroniemeä pyöritetään talkoovoimin ja monenlaista tehdään: harvennustukit ovat kulkeneet naistenkin ohjilla hevosmetsätyöleireillä. Nyt mäännyt ojentautuvat edukseen ja vuoden Maisemateko-kilpailussa sai yhdistys hopeasijan maisemointi- ja talkootyöstä. Uusi Puroniemi on koonnut yhteen suuren määrän ihmisiä, erityisesti lapsia.

Kamera tallentaa talkootyön arkikuvaa. Moppi ohjautuu kahdeksikoksi, ikkunoita pestään, pyyhkepyykinä ripustetaan. Pöytäliinoja syötetään mankeliin ja keittiössä tuoksuvat anit varhain leivotut sämpylävuoret. On kipaistu tukussa, hyllyjä täytetään. Emäntä vatkaa, ja apuri lastaa tiskejä. Matonpesijä etsii paikkaa puhtaalle mattopinolle. Vasarat paukkuvat, joku korjaa kattoja ja joku rustaa lukkoja. Sähkömies tarkistaa laitteita. Kirjuri postittaa, laskuttaa ja tiliöi. Ja sihteerin puhelimen soi: vuokrauksia, tapahtumia ja leirejä sovitaan ja suunnitellaan. Monta puhelua, monta viestiä.

Kirjoitetaan juttuja, ilmoituksia ja kutsuja lehtiin. Kotisivupäiväkirja vaatii tuntiveronsa.

Traktorisirkkeliin nostetaan pöllit ja rannassa kirveen halkomaiskuja lyö nainen. Pojat latovat innolla pilkkeitä. Kädet ohjaa-

vat raivaussahaa ja vesakko taintuu. Metsuri ja moottorisaha ponnistelevat, puu kaatuu. Mönkijä etenee kuormanaan risut ja lapset. Luontopolun varrella naiset haravoivat. Miehet kantavat jääkaappia uusiokäyttöön keittiöön. Vierailijalle kerrotaan tsasounan tarinaa tanssilavasta pyhäköksi. Työn ja hien välillä hymyllään. Ideoita kehitellään ja huolia jaetaan saunan lauteilla.

Jo vuodesta 1958 on Puroniemessä ollut kristinoppileirejä. Leirin peltimukit kolisivat enää historiaa, mutta kiitosta ansaitsevat tuon ajan kenttäemännät, jotka muonittivat siirtokarjalaisten suurleirejä. Karjalaisuus elää ja yhä tulevat kesä-isät opettamaan ja antamaan nuorille turvatietoa mieliä askarruttavaan aikuisuuteen. Saunasavut ja nuotiotulet tuoksuvat. Kepposet, leikit, ilo ja yhteisöllisyys kietovat hartaan ja hyvän rakkaiksi muistoiksi. Saadaan ystäviä, syntyy vahvoja siteitä omaan kirkkoon. Opitaan johtamaan ja ohjaamaan, bonuksena kertyy sosiaalisuutta, empatiaa ja kiitollisuutta.

Suotuisassa kasvualustassa ovat idullaan tulevat toimijat ja Puroniemen huoltajat.

Rollaattorit ja vauvavaunut kertovat perheleirien ikähaitarista. Ajatusten vaihto, kohtaamiset ja valmiit ateriat ovat vanhemmille ylellisyyttä. Onnea on mahdollisuus päästä aamuin illoin kirkkoon. Ortodoksialeiriläisen sydän ja mieli on täyttynyt viisaalla tavalta jaetusta tiedosta. On uppouduttu arkea syvempiin keskusteluihin ja vahvistuttu uskaan: Jumala on Rakkaus.

Uusin tutkimus tukee Puroniemen tarjoamia elementtejä: yhteisöllisyys tekee myönteisiä muutoksia aivoihin, maabakteerit torjuvat allergioita ja pulssi laskee luonnossa. Facet, grammit, ja pelit vangitsevat virtuaalimaailmaan, joskus peliäkinäisyyteen. Leireillä ei olla yksin eikä vähemmistönä. Siellä isokin voi leikkiä, siellä voi kahdeksan kertaa viikossa käydä palveluksissa, tehdä asioita, joita arjen normit eivät suosi.

Ja lapsen odottavat leiripäiviä. He heittävät riemusta kiljuen vesipalloja, roikkuvat ohjaajissa, melskaavat Korpijärven täytävät mustikkamukit. He vatvovat taikinaa ja muovaavat pullansa. Saunan jälkeen he juoksevat tsasounaan ja laulavat kaikin äänin ja volyymin ”Taivaallinen kuningas”.

Tuohusten rukousvalo houkuttaa, heijastuu lasten kasvoille. Ennen pääsiäistä he tulevat taas, laskevat mäkeä ja oppivat pääsiäisveisun. He sinnittelevät virpomavitsat juhla-kuntoon ja koristelevat munia. Ja lähtiessään lapset sanovat, että Puroniemessä kaikki on parasta: ruoka, palvelukset, kaverit ja kioskin karamellit.

Mirja Mäkinen
Puroniemen ystävät ry
www.puroniemi.net

Karjalan hiippakunnan seurakuntarakenteen muutos - mitä on tapahtumassa?

Arkkipiispa Leo esitti kirkollishallitukselle syyskuussa 2017, että Karjalan hiippakunnassa tehdään selvitys kahden seurakunnan muodostamisesta entisen yhdeksän sijaan. Näitä olisivat itäinen ja läntinen, Joensuu ja Kuopio, joiden sisällä toimisi kappeliseurakuntia.

Selvitystyö tähtää kirkon päätehtävien vahvistamiseen sillä resurssit tahdotaan ohjata oikeisiin asioihin.

- Meidän tulee keskittyä hallinnon sijaan jumalanpalveluselämään, opetukseen ja diakoniaan, ja suunnata resurssit toiminnan kehittämiseen ennakoivasti, ei vasta pakon edessä, sanoo kirkon palvelukeskuksen johtaja Sirpa Koriala.

Kirkolliskokouksen 2017 päätöksen mukaan seurakuntarajat ja rakenteet arvioidaan sekä tarvittaessa muutetaan vuoteen 2020 mennessä. Tavoitteena ovat suuremmat yksiköt, joissa voidaan keskittyä entistä paremmin hengelliseen perustyöhön uusissa kappeliseurakunnissa.

- Elämme rakennemuutoksen keskellä eikä kirkossa ole juuri kasvukeskuksia. Jos suunta jatkuu, hiippakunnan suurimman seurakunnan jäsenmäärä laskee vuoteen 2025 mennessä 12 prosenttia vuoden 2015 tasosta. Pienissä yhteisöissä muutos on ehkä maltillisempaa, Sirpa Koriala kuvaa.

- Laskevat verotulot eivät riitä kattamaan toimintaa. Siksi tarvitsemme yhteisvastuullisuutta elinvoimaisuuden turvaamiseksi.

Sirpa Koriala muistuttaa, että hallintoa koskevat velvoitteet ovat kasvaneet. Kirkkoherrojen ja työntekijöiden osaaminen ja määrä eivät riitä kaikkeen ja paineet kulujen vähentämiseksi ovat kasvaneet.

- Nykytasoa ei ole varaa pitää kauaa. Ratkaisuja on etsittävä tulevia sukupolvia ajatellen. Kirkko on meille kallis aarre, jonka haluamme säilyttää elinvoimaisena. Siksi on mietittävä, millaisia muutoksia tarvitsemme.

- Samoja asioita on jouduttu pohtimaan evankelisluterilaisessa kirkossa. Meillä ortodoksisessa kirkossa Karjalan hiippakunta lähti liikkeelle ensimmäisenä, mutta muutostarve

koskee kaikkia hiippakuntia.

Selvityksen lähtökohtia

Selvitystarve nousi esille huhtikuussa 2016. Sitä tekemään valittiin palvelukeskuksen johtaja Sirpa Koriala ja kirkkoherrat Timo Mäkirinta ja Ioannis Lampropoulos, joista jälkimmäinen teki käytännön työn keskushallinnon talouspäällikön tuella. Kuulemisten jälkeen arkkipiispa asetti kahden seurakunnan mallia selvittävälle hankkeelle ohjausryhmän, johon kutsuttiin edellisten lisäksi kirkkoherrat Timo Honkaselkä ja Tuomas Järvelin.

- Ohjausryhmä huolehtii selvityksen ja jatkotoimenpiteiden etenemisestä sekä tiedottamisesta. On tärkeää, että kaikki seikat huomioidaan riittävästi. Myös seurakunnilta saadut lausunnot on käsitelty. Päätökset tehdään kirkollishallituksessa, Sirpa Koriala kertoo.

Helmikuussa 2018 kirkollishallitus päätti jatkaa selvitystä. Muutos lähtee liikkeelle myös muissa hiippakunnissa, sillä kirkollishallitus pyysi piispa kokoukselta huhtikuun 2018 loppuun mennessä kannanoton hiippakuntarakenteesta ja siitä, miten uudistus etenee eri hiippakunnissa. Lisäksi kirkollishallituksen kesäkuun istuntoon valmistellaan toimeksianto selvitysmiehelle.

- Työskentely on haasteellista ja rakentavaa. Tukena on muutosvalmennus, joka auttaa käsittelemään muutokseen liittyviä ilmiöitä ja tunteita.

Suuri hallinnollinen muutos

Sirpa Koriala pitää toimivien kappeliseurakuntien alueiden määrittelyä tärkeänä. Lisäksi valtava kiinteistömassa täytyy saada oikealle tasolle. Kappelit tarvitsevat myös jonkinlaisen malliohjearrangan, joka auttaa hahmot-

tamaan käytännöntyötä.

- Kyseessä on suurin hallinnollinen muutos sotien jälkeen. Sen tekemiseen tarvitaan yhtä paljon tulevaisuuden uskoa, rohkeutta ja hyvää tahtoa kuin aikoinaan, hän muistuttaa.

Muutos voi synnyttää pelkoja päätösvalan siirtymisestä yhä kauemmaksi. Toisaalta seurakuntien lausunnoissa arvostetaan osaaamisen ja vapaaehtoistyön vahvistamisen tavoitetta.

- Työntekijöiden toimenkuvia tarkistetaan, kun uudet seurakunnat on muodostettu, rakenteellisen muutoksen jälkeen. Joidenkin tehtäviin tulee varmasti muutoksia. Ne tehdään yhdessä henkilöstön kanssa kirkon yhteistoimintamenettelyn mukaan.

- Työyhteisöjen kasvaessa sijaisuudet voidaan hoitaa joustavammin. Myös koulutus ja työehtoihin liittyvä yhdenvertaisuus voidaan toteuttaa paremmin, Sirpa Koriala sanoo.

- Erään seurakunnan lausunnossa hanketta pidettiin laittomana. Laissa ei kuitenkaan ole kappeliseurakuntien perustamista tai määrää koskevia rajoituksia. Alueet kasvavat, mutta seurakunnan neuvosto ja -valtuusto säilyvät.

Kohti pyhäkköseurakuntia

Hankkeen tavoitteiden mukaan kappeli- tai pyhäkköseurakunnalla on oma kirkko ja koontumistilat, pappi-kanttori työpari ja oma kustannuspaikka, jonka valtuusto vahvistaa vuosittain neuvoston valmistelun pohjalta. Pappia auttaa pieni maallikkoryhmä, joka suunnittelee, toteuttaa ja arvioi toimintaa määrärahan puitteissa.

- Yhdistyvien seurakuntien henkilöstö, omaisuus ja kiinteistöt siirtyvät "emoseurakunnalle". Niiden tuottavalle omaisuudelle voidaan etsiä jokin hallinnon muoto, joka mahdollistaisi tuoton kohdentumisen siihen mihin se on tarkoitettu.

Sirpa Koriala arvelee, että joidenkin alueiden jumalanpalvelukset voivat harventua aluekoon kasvaessa, mutta paikoitellen myös lisääntyä. Resursseja vapautuu hallinnosta.

- Tosiasiassa toiminta ei luultavasti vähene,

mutta asioita joudutaan organisoimaan uudelleen. Sunnuntailiturgioiden tilalle saat-
taa tulla esimerkiksi lauantailiturgioita.

Uusia mahdollisuuksia

Hankkeen perustelujen mukaan uutta toimin-
taa syntyy, kun työntekijöiden osaaminen tu-
lee koko alueen käyttöön. Asiantuntijuus aut-
taa vapaaehtoisia toimintamuotojen kehittä-
misessä ja yhteistyö alueiden välillä kasvaa.

- Uusien toimintatapojen löytämiseksi

tarvitaan luovuutta ja lennokkuutta. Vapaa-
ehtoistoiminnan vahvistuminen ja kehittä-
minen auttavat työntekijöitä. Muutoksesta on
tärkeää keskustella avoimesti ja rohkeasti.

Sirpa Koriala pitää muutosta mahdollisuu-
tena, joka auttaa vahvistamaan vanhoja hyviä
toimintatapoja ja omaksumaan uusia. Tämän
tulee tapahtua kirkon opetuksen ja perinteen
mukaisesti.

- Hiippakunnan piispa voi yhdessä työntee-
kijöiden, luottamushenkilöiden ja seurakun-

talaisten kanssa tehdä muutoksesta menes-
tystarinan, joka luo seurakuntien toimintaan
uusia mahdollisuuksia.

- Kirkkomme muotoutui nykyiseen malliin-
sa sotien jälkeen, mutta ympäröivä yhteiskun-
ta on muuttunut. Väestön painopiste on siir-
tynyt kasvukeskuksiin.

- Me emme voi tosiasioille mitään. Raken-
teita ja hallintoa voidaan tarkastella avoimes-
ti ja muuttaa. Jäykät ja monimutkaiset, arki-
toimintaa haittaavat, ylisuuret hallintohim-
melit eivät palvele kirkon tehtävää.

- Kirkkomme historia jälleenrakennuskau-
sineen on huikea selviytymistarina, jonka
tuloksena olemme vahvasti olemassa. Kirkko
elää voimakkaana myös tulevaisuudessa,
koska sen tehtävä ja sanoma eivät katoa. Kirk-
ko ei näiltä osin koskaan muutu, Sirpa Koria-
la toteaa painokkaasti.

Suunnan etsimistä

Näyttää siltä, että kirkkomme tulee seuraavan
kymmenen vuoden aikana keskittyä erityi-
sesti kirkon kasvun kysymyksiin: 1) liturgisen
elämän ja toiminnan vahvistamiseen, 2) ih-
misten saavuttamiseen ja opetukseen sekä 3)
lasten, nuorten, nuorten aikuisten ja perhei-
den tavoittamiseen.

Ajattelutavassa tulisi ehkä siirtyä entistä
tavoittavampaan, ortodoksisesta perinteestä
nousevaan ajattelutapaan. Pelkkä nykytoi-
minnan turvaaminen merkitsee laskusuun-
taiseen jäsenkehitykseen tarrautumista.
Resursseja tulisikin suunnata kirkon elämää
vahvistavien asioiden tekemiseen. Eräs lähi-
tulevaisuuden tärkeimpiä kysymyksiä saattaa
olla se, miten me teemme tämän. Siihen tarvi-
taan yhteistä ponnistusta.

Kirkon haasteet ovat ennen kaikkea hengel-
linen ja käytännöllinen, kilvoittelua ja sisäis-
tä uudistumista koskeva kysymys.

Pyhittäjä Serafim Sarovilainen sanoi: ”Etsi
itsellesi pelastus, niin tuhannet ympärilläsi
pelastuvat.”

Kasvun antaa Jumala, mutta myös meillä
on oma kilvoitusvastuumme.

Pastori Marko Mäkinen

TÄTÄ TILASTOT KERTO VAT - JÄSEN MÄÄRÄN KEHITYS

Vuoden 2017 tilastojen valossa kirkkomme jäsenmäärä laski hieman yli
puoli prosenttia.

Karjalan hiippakunnan seurakunnista Jyväskylä kasvoi vain prosentin
kymmenyksellä (suhteessa jäsenmäärään). Rautalampi laski neljä ja
Nurmes kolme ja puoli prosenttia, Iisalmi, Ilomantsi ja Taipale yli kaksi
prosenttia. Saimaan ja Kuopion seurakunnissa väki väheni lähes kaksi
prosenttia, Joensuussa yli prosentin. Koko hiippakunnan jäsenmäärä
laski hieman alle kaksi prosenttia.

Helsingin hiippakunnassa Turku ja Kotka ylsivät liki kahden pro-
sentin, Tampere ja Lappeenranta yli prosentin kasvuun. Helsinki jäi
hieman miinusmerkkiseksi. Koko hiippakunnan jäsenmäärä kasvoi vain
hieman, kaksi prosentin kymmenystä.

Oulun hiippakunnan jäsenmäärä laski eniten: Kajaani lähes kolme
ja Lappi hieman yli kaksi prosenttia, Oulu vähän alle prosentin. Vaasan
kasvoi yli kaksi prosenttia. Koko hiippakunnan jäsenkato oli silti lähes
kuusi prosenttia.

Nykykehityksen valossa kirkon jäsenmäärä laskee kymmenessä
vuodessa usealla tuhannella, kun väestö ikääntyy, syntyvyys laskee,
kasteet vähenevät ja kirkosta eroaminen kasvaa.

Jäsenkadon pysähtyminen edellyttäisi, että kasteiden ja liittymisten
määrässä ylletään puolen prosentin kasvuun (noin 350 uutta jäsentä).
Tervettä kasvua ajatellen kasvun tulisi sen jälkeen olla kahden prosen-
tin luokkaa. Tähän pääsi viime vuonna ainoastaan Vaasa. Kirkkokunnan
tasolla se edellyttäisi noin 1200 liittynyttä vuosittain.

Seurakunnan kasvua ei voida silti laskea pelkillä numeroilla, sillä
kirkon elämä on muutakin kuin lukumääräistä kasvua. Lukemat kui-
tenkin viittaavat siihen, että sopeuttamista tarvitaan. Toisaalta esimer-
kiksi Joensuun seurakunnan muutos suurseurakunnaksi lisäisi viime
vuoden tilastojen valossa jäsenmäärän laskua puolella prosentilla. Ta-
louden tasapainottamisesta voikin muodostua suuri haaste. Paikallisen
läsnäolon todellinen lisääminen suurella alueella voi myös edellyttää
taloudellisten voimavarojen lisäämistä.

PALVELEMISEN ILO

"Pyrkikää aina tekemään hyvää toisillenne ja kaikille ihmisille. Iloitkaa aina. Rukoilkaa lakkaamatta. Kiittäkää kaikesta. Tätä Jumala tahtoo teiltä, Kristuksen Jeesuksen omilta." (1. Tess. 5:15–18)

Jokaiselle kristitylle on kirkkomme perinteessä annettu nimi "Jumalan palvelija". Tämä kertoo jotakin keskeistä siitä, mikä tulisi olla meidän tärkein tehtävämme ja elämäämme ohjaava periaate: palvella Jumalaa Hänessä itsessään ja jokaisessa kohtaamassamme lähimmäisessä. Jumalanpalvelus ei näet rajoitu vain kirkon seinien sisälle, vaan käsittää laajasti ymmärrettyä kaikki elämämme alueet. Se, että teemme työmme

ja elämme arkemme Jumalaa muistaen ja Hänen kunniakseen, tekee koko elämästämme Jumalan palvelemista.

Kuten voimme kokemuksesta tietää, meille palveleminen, hyvän tekeminen ja omastamme antaminen toisten parhaaksi tuottaa monesti paljon iloa. Samalla olemme kuitenkin ehkä joutuneet joskus toteamaan, että asialla on toinenkin puoli: palveleminen voi myös viedä voimat. Mitä meidän tulisi tästä

ajatella? Mistä palvelemisen ilo kumpuaa? Entä mitä voimme tehdä, kun se katoaa? Nämä kysymykset tulevat meistä monelle ajankohtaisiksi arjen haasteitten edessä.

Palveleminen on iloinen asia

Kristillinen käsitys palvelemisestä on sidoksissa Vapahtajamme antamaan rakkauden esikuvaan ja ajatukseen Hänen seuraamisestaan. Raamatusta voimme monestakin koh-

LEHTIKUVA

armon mukaan. (Ks. Room. 12 ja 1. Kor. 12) Näin vastavuoroisen palvelemisen kautta rakennamme Kristuksen ruumiin ykseyttä ja annamme hyvän todistuksen kristillisestä vakaumuksestamme myös muille lähimmäisillemme.

Vaikka palveleminen onkin ennen kaikkea antamista, tiedämme kokemuksesta, että se on myös mitä suurimmassa määrin saamista. Kun annamme pyyteettömästi omastamme, olipa se sitten vaikka aikaa tai osaamista, tunnemme tekevämme jotain merkityksellistä ja kenties joskus saamme tästä hyvästä vastalahjaksi myös hymyn tai kiitoksen. Palaute ei kuitenkaan itsessään ole meille tärkeää, vaan palvelemisen ilo tuntuu yleensä tulevan kuin itsestään. Ehkä tämä on Jumalan armon vaikutusta meissä. Kenties osaamme jossakin sydämemme sopukoissa vielä iloita aidosti siitä, että saamme täyttää Jumalan tahdon ja olla rakastavia lähimmäisiä toinen toisillemme.

Kun palvelemisesta katoaa ilo

Aivan yhtä hyvin kuin kokemuksemme puhuu meille palvelemisen ilon puolesta, se todistaa meille myös asian toisesta laidasta: toisinaan palvelemisestamme katoaa ilo ja pelkkä ajatuskin siitä muuttuu ahdistavaksi ja voimia vieväksi. Olipa sitten kyse seurakuntaelämästä tai vaikka työyhteisön arjesta, jokainen meistä tuntee varmasti ainakin yhden tällaisen ihmisen, todellisen palvelijan, joka on aina kokenut elämäntehtäväkseen toisten auttamisen oman jaksamisensa kustannuksella ja lopulta kuluttanut voimansa loppuun. Ja tapahtuupa väsymistä toisinaan meidän muidenkin kohdalla.

Kuten sanottu, palvelemiseen etenkin sen kristillisessä merkityksessä kuuluu aina antaminen, omastamme luopuminen. Aito hyvän tekeminen siis edellyttää meiltä luopumista jostakin itsellemme tärkeästä. Erään seurakuntalaisen sanoin: ”Pitää antaa niin, että tuntuu.” Tämä on totta, mutta silti on hyvä muistaa, että antamisellakin on rajansa: voimme antaa toiselle vain sen, mitä meillä on. Jos siis annamme liikaa, annamme ikään kuin velaksi ja uuvumme, kun annettavaa ei enää ole. Tällöin palvelemisemme menettää sen rakkaudentyön luonteen, josta se kenties sai alkunsa ja muuttuu tyhjäksi suorittamiseksi.

On selvää, ettei itsensä loppuun ammentanut ihminen voi antaa enää juuri mitään. Vahinko on kaksinkertainen: paitsi että auttaja on kadottanut ilon omasta tekemisestään,

myös hänen voimavaransa auttaa toisia ja tuottaa iloa heille ovat ehtyneet. Tällaisessa tilanteessa meidän tulisi huomata, ettei entiseen malliin jatkaminen ole enää kenenkään etu, vaan on vedettävä jarrua ja annettava hetki aikaa itsensä ja omien tarpeidensa kuuntelemiselle.

Miten löytää ilo uudelleen?

Pysähtyminen, armollisuus itselle, rajan vetäminen – nämä ovat asioita, jotka turhauttavat ihmistä, joka on tottunut ajattelemaan itsensä sijasta lähimmäistään ja oman hyvänsä sijasta toisen etua. Kuitenkin ne tulevat enemmän kuin tarpeeseen tilanteissa, joissa olemme vaarassa kadottaa työomme merkityksen, mielekkyyden ja ilon. Tämän tunnistaminen edellyttää myös nöyryyttä: Edes minä en ole korvaamaton. Minäkin tarvitsen joskus lähimmäistä. On ainoastaan luonnollista, että palvelijakin asettuu toisinaan palveltavaksi ja antaja on valmis saamaan, ottamaan vastaan.

Omien voimavarojen tunnistaminen ja oman rajallisuuden tunnustaminen ovat ensimmäiset askeleet kadonneen ilon löytämisen tiellä. Nämä askeleet merkitsevät meille turvautumista omien voimiemme sijasta Jumalan armoon. Pyhä apostoli Pietari opettaa:

”Palvelkaa kukin toistanne sillä armolahjalla, jonka olette saaneet, Jumalan moninaisen armon hyvinä haltijoina.” (1. Piet. 4:10)

Toisen apostolisen neuvon mukaan taas meidän ei tule ajatella itsestämme liikoja, vaan pitää ajatuksemme aina kohtuuden rajoissa. (Room. 12:3) Eihän palvelemisemme ole alkujaankaan lähtöisin meistä itses-tämme, vaan Jumalasta.

Palveleminen on iloinen asia niin kauan kuin suhtaudumme siihen sellaisena. Antaminen kuuluu palvelemiseen, mutta on hyvä muistaa, ettemme voi antaa enempää kuin omistamme. Uupumisen hetkellä on oikein antaa jotakin myös itselle – ottaa aikaa ja tilaa. Hyvä ja ihmisiä rakastava Jumala antaa meille armonsa mukaan ja kutsuu meidät jakamaan saamastamme edelleen toinen toisillemme. Tässä on kutsumuksemme Kristuksen seuraajina ja Jumalan palvelijoina. Tässä on palvelemisen merkitys täynnä iloa ja rakkautta.

Pastori Kaarlo Saarento

dasta lukea, kuinka Kristus opettaa palvelemisen arvosta jonakin tämän maailman arvostukset päällelleen kääntävänä. Tavoiteltavaa ei olekaan se, että saavutamme aseman, jossa meitä palvellaan ja katsotaan ylöspäin. Sen sijaan arvokasta on se, että me alennamme itsemme ja asetumme Herramme tavoin palvelijoiksi:

”Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta.” (Matt. 20:28)

Palvelemiseen liittyy antaminen – antaminen omastamme lähimmäistemme hyväksi ja Jumalan kunniaksi. Se merkitsee omien lahjojemme ja voimavarojemme jakamista toinen toistemme käyttöön yhteiseksi hyödyksi. Tätä palvelemista voimme toteuttaa monin tavoin, kukin oman kutsumuksensa ja saamansa

Arkkipiispa Leon kanslialla uudet yhteystiedot

- MYÖS KUOPION JA KARJALAN HIIPPAKUNNAN SÄHKÖPOSTIOSOITE ON VAIHTUNUT

Arkkipiispa Leon nimike on vuoden alusta lähtien ollut Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa. Arkkipiispan kanslia on nyt Helsingissä samassa katuosoitteessa Helsingin ortodoksisen seurakunnan kanssa (Liisankatu 29 A). Kanslian uusi puhelinnumero on 0206 100 240.

Arkkipiispa Leon kanssa kansliassa työskentelevät teologinen sihteeri Jelisei Heikkilä ja hallinnollinen sihteeri, ylidia-

koni Andreas Salminen sekä toimistosih-
teeri, pastori Lasarus Jalonen. Kanslian
uudet tarkemmat yhteystiedot löytyvät os-
oitteesta [https://www.ort.fi/yhteystiedot/](https://www.ort.fi/yhteystiedot/arkkipiispan-kanslia)
arkkipiispan-kanslia.

Karjalan hiippakunnan nimi on nyt Kuopion ja Karjalan hiippakunta.

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan pu-
helinnumero on sama kuin ennen eli 0206
100 230. Hiippakunnan piispan tointa tois-

taiseksi hoitavan Joensuun piispa Arsenin
ja hiippakunnan sihteeristön puhelinnu-
merot ovat ennallaan. Kansliassa työsken-
televät piispa Arsenin lisäksi ylidiakoni
Jyrki Härkönen, hallinnollinen sihteeri Kaj
Appelberg ja toimistosihiteeri Zinayida Bez-
venyuk. Hiippakunnan sähköpostiosoite
on muuttunut muotoon [kuopionjakarja-
lan.hiippakunta@ort.fi](mailto:kuopionjakarja-lan.hiippakunta@ort.fi).

Tutustu kirkkomme sakramentteihin

Kuopion ja Karjalan hiippakunnan piispan tehtäviä hoitava KS Joensuun piispa Arseni ja Ortodoksi.net- sivusto ovat yhteistyössä tehneet yhdeksän, kirkon sakramenttejä käsittelevää videota.

Videot ovat netissä kaikkien halukkaitten käytettävissä. Niitä voi katsella yksin tai ryhmässä; kouluissa, tiistaiseuroissa tai esimerkiksi katekumeenikerhoissa. Videoita voi myös linkittää edelleen omille tai erilaisten yhteisöjen sivuille.

Videot löytyvät yksitellen nettiosoitteista:

- sakramenttien yleisesittely: <https://youtu.be/DmsESAZPawM>
- kaste: <https://youtu.be/DmsESAZPawM>
- mirhavoitelu: <https://youtu.be/PZ6UqvrnZh4>
- katumus: <https://youtu.be/IEBFM3bvy4s>
- ehtoollinen: <https://youtu.be/I1-QeuwUcUc>
- avioliitto: <https://youtu.be/sNvc7z58cHc>
- sairaanvoitelu: <https://youtu.be/UdvoEanFAQw>
- pappeus: <https://youtu.be/xMclg2HOIUU>
- kommentteja sakramenteista:
<https://youtu.be/xMclg2HOIUU>

Sakramenttivideoissa on myös ruotsinkielinen tekstitys, jonka saa videon alalaitaan asetuksista valitsemalla kieleksi ruotsi.

Trifon kutsuu

pyhiinvaellukselle 23.–27. elokuuta

Tule sinäkin ottamaan osaa perinteiseen pyhiinvaellukseen Sevettiin ja Neideniin! Lähdemme linja-autolla liikkeelle Kuopiosta ja kuljemme Siilinjärven, Lapinlahden, Iisalmen, Oulun, Rovaniemen ja Nellimin kautta Sevettijärvelle ja Norjan Neideniin ja takaisin. Hinta Kuopiosta, Siilinjärveltä ja Lapinlahdelta on 405 euroa, Iisalmesta 395 euroa ja Oulusta 385 euroa. Tiedustele 14.6. mennessä sähköpostilla pshv@ort.fi tai puhelimitse p. 0500 314680. Nouda esite nettisivuiltamme pshv.fi!

PYHIEN SERGEIN JA
HERMANIN VELJESKUNTA

MUSEOKAUPPA PIKKU- BYSANTISTA ORTODOKSISTA ESINEISTÖÄ

Suomen kirkkomuseo RIISAn museokaupasta löydät ikoneja, kirjoja, kortteja, musiikkiesineitä, koruja, tuohuksia, lahjatavaroita ja koriste-esineitä. Tuotevalikoima elää kirkkovuoden kuluksa.

Museokauppa palvelee RIISAn aukioloaikoina. Tuotteita voi myös tilata postimyyntinä.

Lisätietoja: www.riisa.fi. Tilaukset: www.inforiisa.fi.

Museokauppa Pikku-Bysantti, p. 0206 100 266

KATI PÄRPEI

Ylönousemisen päivä!

Viettäkäämme kirkasta riemujuhlaa ja syleilkäämme toinen toistamme.

Veljet, sanokaamme vihollisillemmekin: "Antakaamme kaikki ylönousemisen tähden anteeksi ja näin laulakaamme: Kristus nousi kuolleista, kuoleamalla kuoleman voitti ja haudoissa oleville elämän antoi." (Pääsiäisstikiira)

Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta ja Aamun Koiton toimitus toivottaa jokaiselle riemullista Kristuksen ylönousemuksen juhlaa:

Kristus on todella ylönoussut!

Ortodoksinen musiikkileiri kutsuu nuoria ympäri maan 30.7.-2.8. Uuraisille!

Kaikille nuorille iästä ja taidoista riippumatta suunnattu Nuorten ortodoksinen musiikkileiri järjestetään jälleen Pyhäkankaan leirikeskuksessa Jyväskylän lähistöllä.

Leirillä lauletaan ortodoksista kirkkolaulua, kuoro- ja lauluyhtymusiikkia, soitetaan ja lauletaan kevyttä musiikkia, nuotiolauluja ja tehdään kaikkea musiikkiin liittyvää osallistujien harrastuneisuuden ja toiveiden mukaan. Laulunopettajat Alina Saarento ja Ella Kinnunen antavat yksityisopetusta ja johdattelevat leiriläisiä musiikin ilon löytämiseen. Ohjelma tarkentuu pitkin kevättä. Se julkaistaan tapahtuman fb-sivulla www.fb.me/ortmusaleiri.

Leirin lähtökohtana ovat jumalanpalvelukset, hyvä ruoka, rento tunnelma, yhdessäolo ja musiikin ilo. Leirin hinta on 40 € / hlö. Lisätietoja ja ilmoittautumiset 15.6. mennessä: joa.sotejeff-wilson@ort.fi, 0500 991 621 tai valeria.ratilainen@ort.fi, 050 439 1883.

Tervetuloa mukaan!

VIERASKIRJA

Nimien kosketus

Olen pitänyt panihidaa henkilökohtaisena toimituksena, jossa muistellaan tiettyä tai tiettyjä tuonilmaisiiin siirtyneitä läheisiä. Olen osallistunut moneen sellaiseen varsinkin viime vuosien aikana. Valamossa hieman ennen suuren paaston alkamista osallistuin ensimmäistä kertaa 'mammutti-panihidaan', jossa luettiin sellainen litania nimiä, että hengästytti. Suurin osa oli vieraita, jotkut epämääräisesti tuttuja, sitten äkkiä - varoittamatta - neljä erittäin läheistä. Äitini, isäni, appeni ja anoppini, jotka kuolivat vuoden välein, viimeisin joulukuussa. En ollut kirjoittanut heidän nimiään enkä pyytänyt lukemaan niitä, koska 30-vuotisesta ortodoksiseen kirkkoon kuulumisesta huolimatta olin untuvikko tässä toimituksessa.

Nimien kuuleminen tuntui uskomattoman hyvältä. Läheiset tulivat hetkeksi entistä lähemmäksi, aivan kuin olisivat olleet kirkossa meidän tuohusta pitelevien elävien joukossa. Ja ne joita ei mainittu, seurasivat heitä.

Sytytän tuohuksen vainajien muistopöydälle lähes aina, kun tulen kirkkoon. Hautausmailla käyn usein, eniten vanhempieni yhteisellä kummulla Valamossa, mutta myös Helsingin Hietaniemessä, Maunulan uurnalehdossa, Jyväskylässä ja Kuopiossa, siellä missä on tuttuja. Tuonilmaisiiin siirtyneet ovat ajatuksissani päivittäin. Siksi on kummallista, etten ole aiemmin kokenut yleisen panihidan voimaa. Olen ollut laiska tai huono selvittämään, mistä siinä on kyse ja koska niitä toimitetaan. Valamosakin luulin meneväni tavalliseen ehtoopalvelukseen.

Onneksi koskaan ei ole liian myöhäistä. Yllättävä kokemus oli hieno esinäytös suuralle paastolle, jonka päässä odottaa huikkea 'jälleennäkeminen'; ylönousemuksen riemujuhla. Rakkaiden nimet luettiin kai siksi, että jokaiselle on joskus toimitettu panihida Valamossa. Ne ovat jääneet talteen, vaikka toimitus on ollut pienimuotoinen ja henkilökohtainen. Säilömällä nimet kirkko huolehtii, että he ovat iäti muistettuja ja tukevat läheisiä heidän kaipuussaan.

Vainajien muistotilaisuudesta oli hyvä ponnistaa paastoon ja pääsiäiseen.

Annina Holmberg

Ortodoksinen kirkko Japanissa

Ortodoksinen kirkko Japanissa toimii Moskovan patriarkaatin alaisena ja siihen kuuluu noin 46 000 jäsentä.

Lähetystyön Japanissa pani alulle Venäjän suurlähetystön pappina vuodesta 1861 toiminut arkkimandriitta Nikolai (Kasatkin). Vuonna 1870 hän perusti Venäläisen ortodoksisen lähetysaseman ja käänsi japaniksi Raamatun lisäksi jumalanpalveluskirjoja sekä rakennutti Tokioon Kristuksen ylösnousemuksen katedraalin ja perusti edelleen toimivan ortodoksisen hengellisen seminaarin.

Japanista vuonna 1879 Pietarissa pidettyyn kirkolliskokoukseen tulleet 112 delegaattia anoisivat Pyhäältä synodilta arkkimandriitta Nikolain vihkimistä piispaksi. Vihkiminen tapahtui vuonna 1880 Pietarissa Aleksanteri Nevskin lavran Pyhän Kolminaisuuden pääkirkossa. Pyhän synodin vuonna 1906 antamalla ukaasilla piispa Nikolai korotettiin Japanin arkkipiispaksi. Tuolloin Japanin ortodoksiseen kirkkoon kuului jo 5377 jäsentä, kuusi japanilaista pappia ja 78 katekeetta. Pappeja ja opettajia koulutettiin Tokion seminaarin lisäksi kuudessa hengellisessä koulussa. Vuoteen 1912 mennessä kirkko oli kasvanut 33 000 jäsenen 266 seurakunnassa. Pyhäkköjä oli avattu ja rakennettu kaikkiaan 175 ja niissä toimitti palveluksia 40 pappia.

Venäjän vallankumouksen jälkeen taloudellisen avun loputtu lähetys- ja opetustyö väheni merkittävästi. Vuoden 1923 maanjäristyksessä monet kirkot, muiden muassa Tokion katedraali, kärsivät pahoja vaurioita. Vuonna 1939 Japanissa tuli voimaan laki, jonka mukaan vain japanilais-syntyiset saattoivat johtaa uskonnollisia yhteisöjä. Sen vuoksi venäläisen metropoliitta Sergein (Tihomirov) oli luovutettava kirkon johto maallikko Arseni Ivasavalle. Uudeksi piispaksi valittiin rovasti Ioan Ono, joka huhtikuussa 1941 vihittiin Nikolai nimisenä Tokion ja Japanin piispaksi Venäjän emigranttikirkkoon. Eronnut metropoliit-

ta auttoi uutta piispaa lähetysaseman hoidossa, mutta huhtikuussa 1945 hänet pidätettiin vakolusta epäiltynä. Pian vapauduttuaan hän kuoli.

Vuonna 1946 Japanin kirkon konsistorio teki päätöksen palata Moskovan patriarkaattiin ja kirkolliskokous erotti piispa Nikolain kirkon johdosta sekä pyysi Amerikan metropoliittakunnalta itselleen piispaa. Vuoden 1947 alussa Amerikasta lähetettiin piispa Venjamin (Basalyg) joka valtion tukemana johti ortodoksien pääjoukkoa. Vähemmistöön jääneet ortodoksit kieltäytyivät piispa Nikolain johdolla liittymästä Amerikan jurisdiktioon ja jatkoivat Moskovan patriarkaatin valvontapiirinä. Pappismunkki Nikolai (Sajama) vihittiin vuonna 1967 Leningradissa Tokion ja koko Japanin piispaksi ja asetettiin johtamaan Venäläistä lähetysasemaa. Vuoden 1969 kirkolliskokouksessa syntyi sopu Amerikan metropoliittakunnan ja Venäjän kirkon välillä. Vuonna 1970 Moskovan patriarkaatti myönsi Japanin kirkolle autonomian ja päämiehelle Tokion arkkipiispan ja koko Japanin metropoliitan arvon sekä liitti piispa Nikolain (Kasatkin) pyhien joukkoon apostolienvertaisena. Konstantinopolin patriarkaatin lisäksi suurin osa paikalliskirkkoja ei ole hyväksynyt Japanin autonomista asemaa.

Kirkkoa on vuodesta 2000 lähtien johtanut Tokion arkkipiispa ja koko Japanin metropoliitta Daniel (Nushiro). Tokion arkkihiippakunnan lisäksi maassa toimii Sendain ja Itä-Japanin sekä Kioton ja Länsi-Japanin hiippakunta. Sendain piispana on Serafim (Tsuje), mutta Kioton hiippakunnalla ei ole piispaa, vaan metropoliitta Daniel johtaa siitä. Kirkko julkaisee Sejke Dziho -lehteä. Maassa toimii yksi luostari, ortodoksinen sisaristo ja ortodoksisten nuorten yhteisö. Japanin papistoon kuuluu 22 pappia ja kuusi diakonia.

Piispa Arseni

media

YLE Radio 1

25.3. Liturgia klo 11-12

pyhän apostoli Andreksen kirkko, Rovaniemi.

26.3. Yle Sápmi klo 10

Anna Lumikivi.

31.3. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leo.

1.4. Pääsiäisyön jumalanpalvelus klo 23.55,

televisiointi ja radiointi Uspenskin katedraalista Helsingistä. Suora lähetys.

8.4. Liturgia klo 11-12

pyhän apostoli Johannes Teologin ja Karjalan valistajien kirkko Kuopio (Kuopion kotikirkko).

9.4 Andrum kl. 6.54

protodiakon Andreas Salminen.

21.4. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

kanntori Riikka Patrikainen.

22.4. Liturgia klo 11-12

Valamon luostarin Kristuksen

kirkastumisen kirkko, Heinävesi.

2.5 Andrum kl. 6.54,

protodiakon Andreas Salminen.

6.5. Liturgia klo 11-12

pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tampere.

12.5. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

pastori Joonas Ratilainen.

20.5. Liturgia klo 11-12

Pyhän Nikolaoksen kirkko,

Joensuu.

21.5. Yle Sápmi klo 10

Erkki Lumisalmi.

27.5. Ruotsinkielinen liturgia klo 13.03

Yle Vega, Kotikirkko, Helsinki.

2.6. Aamuhartaus klo 6.15 ja 7.50

Joensuun piispa Arseni.

Ortodoksinen liturgia radioi-
daan noin joka toinen sunnun-
tai, aamuhartaudet lähetetään
kuukauden kolmantena lau-
antaina ja iltahartaudet kuukauden
kolmantena tiistaina. Liturgia
lähetetään sunnuntaisin klo 11
alkaan, Iltahartaudet tiistaisin klo
18.50 ja aamuhartaudet lau-
antaisin klo 6.15. ja 7.50. YLE Radio
1. Radiopalvelukset ja -hartau-
det ovat kuunneltavissa Yle Aree-
nassa.

De svenska radiogudstjänster-
na och andakterna sänds i Radio
Vega.

Koltankieliset radiohartaudet lisääntyvät

Ortodoksisuudella on tärkeä asema ennen sotaa Petsamon alueella asuneiden kolttien kulttuurissa. Suomen ortodoksinen kirkko on yksi koltankielen elvytyksestä edistävistä toimijoista. Esimerkiksi Helsingissä toimitetaan koltankielisiä liturgioita.

Tänä vuonna Yleisradio lisää koltankielisten ortodoksisten radiohartausten määrää. Vuoden aikana lähetetään seitsemän hartautta, kun aiemmin lähetyksiä on ollut vain muutama. Hartaudet ovat kuunneltavissa Yle Saame -kanavan kautta kaikkialla Suomessa. Lähetyspäivä on aina maanantai ja lähetysaika kello 10.

Opi tekemään perinnenukke!

Nukun henki
Karjalaisten perinnenukkien historiaa
ja valmistusta
Kyllikki Suvanto, Elizaveta Korpelainen,
Jonna Suvanto
Ortodoksisten nuorten liitto ONL ry
IloTrükk, 2017
89 sivua

Tämä kaunis kirja vie mennessään, se inspiroi käsillä tekemiseen ja luomaan uutta omien taitojen mukaan. Aloittelijakin uskaltautuu kokeilemaan. Erilaisia käsityömalleja kopioidaan usein pikkutarkasti, eikä uskalleta antaa tilaa omalle mielikuvitukselle. Kirjan nuket on valittu monipuolisesti, siinä on sekä helppoja että vaikeampiakin malleja. Parasta on kuitenkin, että näitä nukkeja ei pysty kopioimaan aivan samanlaisina. Se antaa rohkeutta toteuttaa itseään.

Karjalaiset perinnenuket koukuttavat tekijänsä nopeasti. Ensimmäiset nuket tein mestarin, Tatjana Jaškovin opissa Ilomantsissa. Silloin minusta tuli nukentekijä. Sen jälkeen maailmaakin katsoo

aivan erilaisin silmin. Erityisesti kirppareilla näkee kankaan, liinan ja nenäliinankin sopivana materiaalina nukun tekoon. Parhaat nuket syntyvät kierrätysmateriaaleista.

Ohjeita on etsitty, kaivattu ja kyselty. Nukun henki -kirja täyttää monen käsityöntekijän toiveet. Selkeiden ohjeiden lisäksi kirja kertoo viehättävästi nukkeihin liittyvästä historiasta ja perinteistä. Runot välittävät sadunomaisesti rakkautta nukkeihin. Kuvitus on leikkisää ja kauniisti toteutettua.

RIISAssa on järjestetty nukentekokursseja niin aikuisille kuin lapsillekin. Erään koulun murrosikäisiä oppilaita tuli yhden luokan innoittamina monta luokkaa. Erityisesti pojat innostuivat joulun alla enkelinukeista. Tämä kirja sopii hyvin oppikirjaksi lasten, nuorten ja vanhusten kerhojen vetäjille. Räsynukkien valmistaminen ei vaadi kalliita työvälineitä eikä materiaaleja.

Kirjan esipuheessa tekijät kirjoittavat: "...kirjassa on taikaa ja henkeä, sillä tämän kirjan myötä heräävät eloon itse omin käsin tehdyt nuket."

Tämä on mainio lahja niin vanhemmille, mummulle kuin kummillekin. Kirjan parissa löytää mukavaa yhteistä tekemistä lasten kanssa. Kirjasta tulee hyvä mieli. Kiitokset tekijöille!

Leena Sappi

Matkamies, piippu ja muistikirja

Pallon henki – Hämmästellään maailmalla
Risto Lindstedt
Kirjapaja 2017
184 sivua

Toimittaja Risto Lindstedtin kynä ei ole jäänyt toimeettomaksi hänen siirryttyä eläkkeelle Suomen Kuvalehdestä. 2017 häneltä on julkaistu Kirjapajalla kaksi kirjaa, Pallon henki ja 1918 – Matkoja muistin rintamalla (filosofi Eero Ojasen kanssa).

Pallon henki on pieni matkakirja, jonka lyhyet luvut on kirjoitettu 10 matkalta, eksotiikka-asteen vaihdellessa Afrikan Beninistä Suomen Savoona. Puolison kanssa tehdyt matkat sijoittuvat elämän merkkihetkiin ja piirtävät tarinaa eläkeiän lähestymisestä ja ylittämisestä, vanheneemisesta, luopumisen harjoittelusta.

Matkakirja on pieni mitaltaan ja kohteidensa kuvaamisen laajuudelta, mutta sen helposti kivuttavat askelmat palkitsevat avarilla näkymillä. Lindstedtin mukana matkustava muistikirja täyttyy kokemuksen ja sanomisen ilosta. Lukeneen oppaan jäljissä avautuu kiehtovia polkuja historiaan ja kaunokirjallisuuteen – Ihmiseen.

"Tilapäisyyden taju on tyyneyden tajua. Ellei voi tietää, täytyy us-

koa, ja ellei voi uskoa, on hyväksyttävä tilapäisyys elämän imperatiiviksi. Ei mitään ennen syntymää, ei mitään jälkeen kuoleman. Elämä kahden tyhjän välissä. Ja silti olen sairastunut muistiin, elämän jatkuva raapimista vaativaan ihottumaan."

Vaikka tilapäisyyttä ei hyväksyisi elämänsä imperatiiviksi, voi sen savumerkeistä suuresti nauttia. Lindstedtin seurassa on virkistävää pysähtyä katselemaan maailmanvaltavuuden ohihyökyä ja tarttua pakottomasti sen heijastuksiin mielen pinnalla. Ikääntyvän matkamiehen askelrytmi on levollinen, aatosrytmi armollinen.

Intiimistä asetelmastaan huolimatta kirja säilyttää häveliään etäisyyden päähenkilöihinsä. Tuskinpa matkakumppanusten arkinen dialogi yltää todellisuudessa kirjan läpikotaisin sukkelaan sanailuun. Riemastuttavan todenmakuinen on New York -luvun loppumisen aivan kuin kesken vaimon määrättyä muistikirjan liivintaskuun:

"Eihän täällä oleminen ole mikään selviytymiskysymys. Iloita, olla tyytyväinen ja kiitollinen mahdollisuudesta. Kyllä sen pitäisi riittää. Meillä on vielä monta ehjää päivää. Et sinä voi niitä muistikirjasi kautta elää."

Tarttua ja päästä irti, ottaa haltuun ja antaa hyökyä yli. Lindstedtin sävyisää kirjaa lukiessa oppii matkustamisen ja elämänvarellisuuden taitoa.

Pastori Tuomas Kallonen

Hengellinen perintö

Igumeni Hariton
Tatjana Ševtšenko
Valamon luostarin julkaisuja 2017,
469 sivua

Lukijan ei tarvitse arvuutella, millaiselle matkalle häntä mukaan kutsutaan.

Se kerrotaan jo esipuheessa. ”Isä Haritonin hengellisenä perintönä pidetään nykyään hänen Jeesuksen rukousta käsittelevää opetustaan, jota kaikki hengelliseen ja moraaliseen täydellisyteen

pyrkivät kilvoittelijat pitävät arvossa. Jos lukija on vielä kiinnostunut Venäjän ja Suomen yhteisestä historiasta, ortodoksisten kirkkojemme vaiheista ja luostarielämästä, igumeni Haritonin elämäkerta antaa niistä syventävää tietoa.”

Ja juuri näin tämän kirjan kohdalla käy. Igumeni Hariton (1872 – 1947) toivoi voivansa siirtyä erakkoelämään, mutta sitä mahdollisuutta hänelle ei suotu. Toive ja toteutuneet tulevat olivat kaikin tavoin ristiriitaiset, mutta sillä tiellä kulkien oli kilvoittelun edettävä. Igumeniksi 1933 valittu Hariton (Dunajev) oli tullut Valamoon 39 vuotta aikaisemmin 22-vuotiaana.

Historiaksi ajattelemisen muuttuu helpoksi puolimuistamiseksi, koska tapahtuneita ja seurauksia on kovin hankalaa asettaa laajempiin yhteyksiinsä. On kotoisampaa, ja laiskempaa, ajatella, että ”meillä” tehtiin niitä ja näitä ratkaisuja ja siitä seurasi sitä ja tätä. Ja kaiken aikaa valtion, kirkon ja yhteisöjen ulkopuolella ryskää omasta hallinnasta karanneita voimia, joista ei voi saada torjuntavoittoja. Haritonin elämäkerta vahvistaa kokonaista muistamista.

Kalenterikiista oli osa maailmanpolitiikkaa ja bolsevikkien ilmes-tyminen luostarisaaressa sitä vasta olikin. Pyhien kokemukset muistetaan ja niitä opetetaan, mutta miten ennakoida kaikki mahdolliset kehityskulut ja säilyttää ykseys? Ortodoksisen munkkeuden hengen voima, mihin kaikkeen sen pitäisi riittää?

Runsaudessaan kunnioitusta herättävän lähdeaineiston käyttö näkyy yksityiskohtaisuuksien käytön varmuudessa ja lopulta koko laajan materiaalin hallinnassa. Lukija saa vielä kuin ylimääräisenä ”lahjana” 68:n kirjassa mainitun henkilön elämäkertatiedot. Ne Haritonin kanssa matkaa tehneet, jotka ylläpitävät omaa käsikirjastoaan, tietävät kyllä, mihin luokitukseen kirja kuuluu.

Venäjää taitamattomille lukemisen ilon tarjosi suomentaja Tarja Kämäräinen.

Risto Lindstedt

”Kreikan usko” ja kristillisyyys

Keisarin edessä. Kaksi ateenalaista apologiaa. Suom. ja toim. Serafim Seppälä. Gaudemaus 2017, 206 sivua

Historiallisesti kristillisyyden syntyä pitkälti rajankäynnistä juutalaisiin sekä kreikkalaiseen uskontoperinteeseen ja filosofiaan. Tätä rajankäyntiä kutsutaan apologiaksi, puolustuspuheeksi. Varhaisimmat kristilliset apologiat ajoittuvat 100-luvulle. Tunnetuimmat kirjoitti Justinos Marttyyri sataluvun puolivälissä. Serafim Seppälän nyt suomentamista apologioista ateenalaisen Aristideksen puhe on kirjoitettu hiukan tätä ennen ja Athenagoraan hiukan tämän jälkeen.

Molemmat tekstit on osoitettu Rooman keisarille. Aristideen puhe on melko lyhyt, 28 painosivua. Athenagoraan yli kaksi kertaa pidempi. Kummankin tapa lähestyä aihetta on samanlainen. Puhuja tukeutuu kreikkalaiseen filosofiaan, toisin sanoen rationaaliseen ajatteluun, osoittaakseen (filosofina pidetylle) keisarille, että kristinuskon on tosi uskonto ja muut, erityisesti kreikkalainen uskontoperinne, ovat vääriä. Molemmissa puolustuspuheissa esitellään oppineesti ja

monipuolisesti kreikkalaista jumalmaailmaa sen todistamiseksi, että kreikkalaisilla jumalilla on heikkouksia ja puutteita ja että he eivät sen vuoksi kykene auttamaan tai pelastamaan ihmistä.

Apologioiden todistelu ei yllätä ketään, joka tuntee antiikin Kreikkaa. Samanlaisia väitteitä ja syytöksiä esittivät lukuisat muinaiskreikkalaiset ja sittemmin myös roomalaiset ajattelijat. Mielenkiintoista, joskin myös odotuksenmukaista, puolustuspuheissa on selkeä painotus kreikkalaiseen filosofiaan. Keisarit pyrittiin vakuuttamaan kristinuskon ainutlaatuisuudesta käyttämällä argumentteja ja aineistoja, jotka olivat heille tuttuja. Toisin tuskin olisi voinut ollakaan, sillä kristillinen filosofia ja teologia oli vasta kehittymässä – ja kehittyi paljolti juuri kreikkalaisen filosofian pohjalta.

Nykyajan lukija, jolla ei ole kiinnekohtaa kreikkalaiseen menneisyyteen, tuskin vaikuttuu apologeettien kritiikistä. Puolustuspuheet ovat silti kiinnostavaa luettavaa. Ne kertovat siitä, miten varhaiset kristityt näkivät itsensä suhteessa muihin. Ne kertovat, että kysymys oikeasta Jumalasta oli keskeinen jo varhaiskristityille: maailma ja ajattelu rakentuivat todellisen Jumalan ympärille. Ja ne kertovat, että uskon ja rationaalisen ajattelun nähtiin kuuluvan yhteen. Kaikki asioita, jotka ovat kristityille yhä relevantteja. Kaikki todistellaan lukuisin sitaatein antiikin kirjallisuudesta, joten puheet sopivat myös siitä kiinnostuneille.

Teuvo Laitila

Воскресение Христово

«Смерти празднуем умерщвление, адово разрушение, иного жития вечного начало»
(Тропарь канона Пасхи, песнь 7)

Приближается главное христианское торжество – Светлое Христово Воскресение. Верующие готовятся к встрече праздника Пасхи Христовой, совершая подвиг Великого поста. В это благодатное время духовной весны каждый христианин внутренне стремится усилить свою молитву, воспитать в себе воздержание, отказавшись от скоромной пищи и мирских развлечений, старается чаще участвовать в богослужениях и приступать к церковным таинствам. Подобные духовные упражнения позволяют верующему человеку создать в своей душе правильный настрой, чтобы духовное и телесное очищение помогли ему внимательнее прислушаться к своей душе и расслышать ее внутренний голос – зов совести.

Все мы знаем церковное выражение, что пост – это время покаяния. И действительно, главным основанием домостроительства нашего спасения является искреннее раскаяние в собственных грехах. Именно поэтому христиане вступают в очистительные дни Великого поста, проходя через врата Прощенного Воскресения. Эта церковная традиция позволяет каждому из нас внимательно рассмотреть свои поступки и попросить у своих ближних прощения, вспоминая при этом важное евангельское требование: «Если ты принесешь дар твой к жертвеннику и там вспомнишь, что брат твой имеет что-нибудь против тебя... пойди прежде примирись с братом твоим, и тогда приди и принеси дар твой» (Мф. 5,23,24). В этом желании стяжать «дух мирен», верующие стремятся к примирению со своими ближними и Богом, понимая, что грехи, в первую очередь, наносят вред именно им самим, ибо они отлучают человека от Небесного Отца, препятствуя действию в нем Его Божественной Благодати.

Из Священного Писания мы знаем, что своим грехопадением первые люди нарушили единство с Небесным Отцом, лишили себя и своих потомков возможности блаженной жизни в тесном единении с Ним. Грех, положивший преграду между Богом и человеком, с веками приумножился и распространился во всем человечестве. Об этом говорит пророк Давид словами своего псалма: «Все уклонились, сделали равно непотребными; нет делающего добро, нет ни одного» (Пс. 13, 3), а апостол Павел пишет, что люди «осутились в умствованиях своих, и омрачилось несмысленное их сердце» (Рим. 1, 21).

Самым же страшным последствием грехопадения стала смерть, ибо «грех

вошел в мир, и грехом смерть» (Рим. 5, 12). Смерть как абсолютное прекращение жизни и полное небытие страшна и ужасна. Вместе с тем она противоестественна для человека, так как не согласуется с его внутренним стремлением к жизни и твердой уверенностью в бессмертии собственного духа. В праздник Пасхи Христовой верующие, «смерти празднуя умерщвление», утверждают свою веру в то, что благодаря Воскресению Господа нашего Иисуса Христа, смерть уже не царствует в мире, но «жизнь жительствоует». Поэтому Церковь с победной радостью восклицает словами апостола Павла: «Смерть, где твое жало? Ад, где твоя победа?» (1 Кор. 15,55).

Само слово «Пасха», в переводе с еврейского, означает «переход». Меняя ветхозаветный смысл древнего праздника, христиане в Пасхе Христовой видят переход человека от греха – к святости, от смерти – к жизни. Радость о дарованном во Христе спасении уже ничем не может быть омрачена в сердцах наших. Эта радость всеобъемлюща, ибо, по слову святителя Григория Нисского: «Между нами нет печальных, ныне и праведник радуется, и не очистивший свою совесть имеет упование исправиться покаянием».

Неизреченный Свет, просиявший из

опустевшего гроба Христова, освящает и просвещает всю жизнь человеческую. Под его лучами мы ощущаем, как все греховное, недостойное святости, становится нам чуждым, мы преобразуемся духом, и чувствуем, что Христос Господь, Освободитель рода человеческого от греха и смерти, пребывает с нами, возвещая вечную и всегда новую заповедь о любви друг к другу: «Как возлюбил Меня Отец, и Я возлюбил вас, пребывайте в любви Моей» (Ин. 15,9). Ведь именно в Воскресении Христовом в полноте Своей восторжествовала Любовь Божия к нам грешным.

Будем свидетельствовать об Божественных Милостях, явленных нам в Воскресении Христовом, не одними лишь праздничными приветствиями и поздравлениями, но каждым словом, каждым делом и всем помышлением нашим проявляя заботу о благе ближнего. Наполним данное нам для спасения время делами милосердия и любви, отвечая на призыв Господа: «Так да светит свет ваш пред людьми, чтобы они видели ваши добрые дела и прославляли Отца вашего Небесного» (Мф. 5,16).

протоиерей Константин Стрекачев

Rakkaudellinen kiitokseni

KP Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa Leolle
ja Joensuun seurakunnan kaitsijoille saamastani
Pyhän Karitsan Ritarikunnan I luokan ritarimerkistä.

Eira Rowley

Valamon opiston kurssivinkit keväälle 2018!

- Kellonsoittajat 6.-8.4.
- Kanslistit 16.-18.4.
- Ikonimaalauksen mestarikurssi:
Konstantinos Ksenopoulos 14.-23.5.
- Käspaikka, alkeet 7.-10.6.
- Viimeistä kertaa Valamossa suosittu
Risto Nordellin Kirkkomusiikin helmiä 13.-15.4.
- Paljon toivottu matka
Ikonimaalauskurssi Kreetalla 23.9.-7.10.

Lisää kursseja: www.valamo.fi/valamon-opisto

Ilmoittautumiset ja lisätietoja:

kurssit@valamo.fi, puh. 017 570 1401 (ma-pe klo 9-15)
www.valamo.fi/valamon-opisto

AAMUN KOITTO

Kyllä, haluan tilata Aamun Koitto -lehden
(viisi numeroa vuodessa)

Tilaushinnat 1.1.2014 alkaen	Alv. 0 %	Alv. 10 %
☐ Kestotilaus 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Määräaikainen 5 nroa, kotimaa	35 €	39 €
☐ Opiskelijatilaus 5 nroa, kotimaa	30 €	33 €
☐ Tutustumistarjous 3 nroa, kotimaa	21 €	24 €
☐ EU-maat, 5 nroa	50 €	55 €
☐ Muut maat, 5 nroa	55 €	61 €
☐ Olen ort. srk jäsen		

Lehden saajan nimi

Lähiosoite

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

Sähköposti

Maksajan (ellei saaja) nimi

Lähiosoite

Postinumero ja -toimipaikka

Puhelin

Sähköposti

Tunnus 5005390
70103 Vastaus-
lähetyks

**AAMUN
KOITTO**

Vastanottaja
maksaa posti-
maksun (vain
tilaukset)

Puuristit

- * Valmistettu lehtikuusesta
- * Koko: n. 160cm x 80cm
- * Käsittelemättömänä tai valkoiseksi maalattuna
- * Messinkinen nimilatta
- * Pystytys maahan ruostumattomaan teräsjalkaan jossa säätöruuvit

Verstas Wiinimäki

verstas@wiinimaki.fi

www.wiinimaki.fi

gsm: +358401897109

Lappeenranta

*Aamun Koiton seuraava
numero ilmestyy 4. kesäkuuta
ja sen teemana on
"Terve ihminen".*

Sydämelliset kiitoksemme

KS Piispa Arsenille, toiminnanjohtaja
isä Sergius Collianderille ja Oulun tiistaiseuralle
saamistamme PSHV:n huomionosoituksista.

Ahti Pyörnilä Tuula Jokiranta
Sylvia Palviainen Elisabet Lampinen

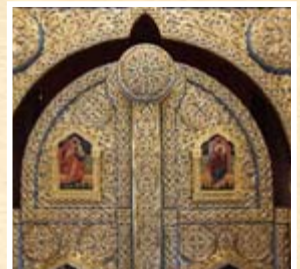

**Opin-
tiellä**

Suuren paaston keräys
naisten ja lasten koulutukseen
Itä-Afrikassa ja kriisialueilla
12.2.–1.4.2018
Tili: FI53 5480 0520 0233 08
Viite: 12580

Filantropia

Keräys on voimassa koko Suomen alueella. Aikavälillä 1.1.2018–31.12.2022.
Keräys on tarkoitettu Filantropian diakonia- ja kehitysyhteistyöhankeisiin kansainvälisesti ja kotimaassa. www.filantropia.fi

PYHÄN GEORGIOS VOITTAJAN KIRKKO

Georgios Voittajan kirkko edustaa
karjalaista ja pohjoisvenäläistä
kirkonrakennusperinnettä, ja siitä on
nopeasti tullut pyhiinvaelluskohde ja
nähtävyys. Pyhän Georgios Voittajan kirkon
sisätilat ovat todellinen käsityön taidonnäyte.

KIRKKOKAHVILA

Kirkon kupeessa
on kahvila, joka
on avoinna touko-
elokuussa, ryhmille
myös muina aikoina
ennakkovarauksena.
Tarjolla on lähiruokaa,
kotileivonnaisia ja oman tilan
luomuhunajaa.

LOUNAS- JA
OPASPALVELUT
15-60 HENGEN
RYHMILLE

Kirkko on kaikille avoin tutustuttavaksi

Lisätiedot ja aukioloajat

www.stgeorge.fi

Tiedustelut: info@stgeorge.fi

+358 44 725 75 48

Osoite: Kaitaistentie 345,
79690 Kaitainen

(Joroisten kunta, 6 kilometriä 5-tieltä)

Psalmit PIPLIASTA

■ www.piplia.fi

Psalmit Septuagintan Mukaan

Psalmen
suomennos on
Vanhan testamentin
kreikankielisen
käännöksen
mukainen.

Helposti ääneen
luettava ja
laulettava. Kaunis
lahjakirja.

VAIN 29 €

Tutustu raamattutarjouksiimme
www.pipliakauppa.fi

voimasanoja
PIPLIA.

Suomen Piilaseura | myynti 010 838 6520 | myynti@piplia.fi | pipliakauppa.fi

Pyhien isien opetuksia ilosta

Toista on aloittelevan ilo, toista ilon täyteys. Edellinen ei ole vapaa haaveilusta, jälkimmäinen taas saa voimansa nöyryydestä. Siltana niiden välillä on Jumalan tahdon mukainen murhe ja kyöneleet ilman tuskaa. *"Sillä missä on paljon viisautta, siellä on paljon huolta, ja joka tietoa lisää, lisää tuskaa."* (Saarn. 1:18) Aloittelevan ilo kutsuu sielua kilvoitukseen. Sitten sitä koettelee Pyhän Hengen totuus ja tutkii, mitä pahaa se on tehnyt tai vielä hajamielisytydessään tekee. *"Vääryyttä moittien sinä kuritat ihmistä, sinä riudutat hänen sielunsa hämähäkin kaltaiseksi."* (Ps. 38:12) Kun Jumala on näin ensin koetellut sielua kuin ahjossa, se saa sitten palavasti Jumalaa muistaessaan kokea mielikuvista vapaata iloa.

Meissä toimiva jumalallinen tieto opettaa, että luonnollinen tuntokyky on yksi. Aadamin tottelemattomuuden tähden se jakaantui kahdeksi toiminnaksi, mutta Pyhässä Hengessä se saa jälleen entisen ykseytensä ja yksinkertaisuutensa. Tämän tuntokyvyn ykseyden voivat tajuta ainoastaan ne, jotka ovat mieluusti luopuneet tämän elämän

hyvyyksistä tulevien toivossa ja pidättyvyydessä kuihduttaneet kaikki ruumiilliset halunsa. Ainoastaan heidän ymmärryksensä, joka huolista vapaana toimii terveesti ja vakasti, pystyy tuntemaan sanoin ilmaisematoman Jumalan hyvyyden. Ymmärrys tekee ruumiinkin – sen mukaan kuin ihminen on myös ruumiillisessa kilvoittelussaan edistynyt – osalliseksi omasta ilostaan ja laulaa riemuiten loputonta rakkauden ja kiitoksen virttä: *"Herra on minun auttajani ja suojelijani, häneen minun sydämeni panee toivonsa, ja minä saan avun. Minun ruumiini elpyy, ja minä tahdon ylistää häntä."* (Ps. 27:7) Se todellinen ilo, joka silloin täyttää sekä sielun että ruumiin, on pettämätön muistutus koskaan katoamattomasta elämästä.

Autuas Diadokhos

On sanottu: *"Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle."* (Lk. 2:10) – ei vain osalle kansaa. Samoin on sanottu: *"Koko maa palvokoon sinua ja laulakoon ylistystä sinulle"* (Ps. 65:4) – koko maa – ei

vain osa. Laulaminen ei ole surun vaan ilon ilmaus. Jos siis on näin, alkäämme missään vaiheessa vaipuko epätoivoon, vaan vaeltakaamme reippain mielin tämän ajallisen elämän tietä, ja elämä itse antakoon meille aihetta iloon ja hyvään mieleen. Mutta tähän riemuun meidän tulee liittää myös Jumalan pelko, kuten on sanottu: *"Pelätkää Herraa, palvelkaa häntä, vaviskaa, kohottakaa hänelle riemuhuuto."* (Ps. 2:11) Sanotaanhan naisistakin, jotka olivat Marian kanssa, että he juoksivat nopeasti haudalta *"peloissaan ja riemuissaan"* (Mt.28:8). Ehkä mekin olemme peloissamme ja iloiten kiiruhdamme ulos henkisestä haudastamme. Ihmeiden ihme olisi, jos tuo lähtö tapahtuisi ilman pelkoa, sillä ei kukaan ole synnitön, olipa kyseessä vaikka itse Mooses tai apostoli Pietari. Tällaisissa ihmisissä on kuitenkin päässyt voitolle Jumalan rakkaus ja se karkottaa pelon pois lähdön hetkellä.

*Pyhittäjä Johannes Karpathoslainen
Käännökset Nunna Kristoduli*